

KORĖJA IR IZRAELIS

Kraštai, priklausą nuo Vietnamo bylos

Ką turi bendro Vietnamas, Korėja ir Izraelis? Iš pirmo žvilgsnio nieko, juos skiria tūkstančiai mylių! Bet juos kažkas ir glaudžiai jungia, būtent, kiekvienas iš jų kraštų turi specialų ryšį su JAV. Jei tas ryšys nutraukiamas su vienu iš jų, tuojau pat kyla klausimas: kodėl ne su kitais dviem? Juk faktinai nė vienas iš jų neneša naudos JAV? Už tat nenuostabu, kad Izraelio krašto apsaugos ministeris amerikiečių evakuacijos iš Cambodijos proga atvirai pareiškė, kad JAV laikysena Pietryčių Azijoje, lygi išdavimui savo sąjungininkų, privertė Izraelį būti nenuolaidžiu dery-

Žmogaus Teisių Konferencija

Balandžio 5-6 d. Luzerne, Šveicarijoje, vyko antroji europinė žmogaus teisių ir apsisprendimo konferencija, kuri atkreipė vyriausybų ir viešosios opinijos dėmesį į pragaištingus kėslus, kurių siekia Maskva Ženevos vad. "saugumo" konferencijoje. Luzerno konferencija, tarp kita, pasisakė už laisvės grąžinimą tiems kraštams, kurie nepriklausomybės nustojo.

Konferencijos parengiamajame komisijoje dalyvavo ir mūsų tautietis dr. Albertas Gerutis (Berne). Atidarymo posėdyje jis perskaitė Lietuvos Diplomatines Tarnybos šefo, ministro Stasio Lozoraičia sveikinimą.

Konferencijai pirmininkavo Dr. X. Leu, Luzerno atstovas federaliniuose kantonų rūmuose (Staenderat, atsieit, senatas). Jam taip pat pavesta pirmininkauti darbo grupei, kuri vykdyt konferencijos nutarimus. Konferencijos rengėjai rekomendavo kaip bendrą Centro ir Rytų Europos tautų atstovą į "darbo grupę" dr. A. Gerutį, kuris tokiu būdu eitų konferencijos vicepirmininko pareigas. Mūsų tautiečio kandidatūrą ypač uoliai parėmė, be pačių baltų, ukrainiečių delegacija, kuriai vadovavo egzilinis prezidentas Livicki ir ministras pirmininkas Leonti (abu iš Muencheno).

VYTAUTAS MEŠKAUSKAS

bose su Egiptu, atseit, geresnės pozicijos Sinajaus dykumoje yra svarbiau už amerikiečių pažadą.

Senatorius Javitsas, kalbėdamas sekmadienį televizijos Face the Nation programoje tokią pažiūrą ir ryšį tarp Vietnamo ir Izraelio paneigė. Girdi JAV turi intereso palaikyti Izraelį. Tiesa, kol kas visi amerikiečių tautos nuotaikų tyrinėjimai rodo, kad jų dauguma yra labai draugiškai nusiteikusi Izraeliui, tačiau lygiai taip pat aišku, kad anksčiau ar vėliau bus pradėta tais bendrais interesais abejoti. Jei dabar tie, kurie irodinėjo, jog Pietų Vietnamo nereikia remti, reikalauja tuojau pat nutraukti bet kokią karinę pagalbą, kad paskubintų komunistų laimėjimą ir pasirodytų teisūs, tai tie, kuriems tokia politika nepatinka, reikalauja peržiūrėti ir laikyseną Izraelio atveju. Kaip neaiškinasi – tam tikras ryšys tarp Vietnamo ir Izraelio bylų vistiek yra.

Bet, jei Vietnamo bylos raida sukėlė nemalonų jausmą Jeruzalėje, siaubas apėmė Pietų Korėjos sostinę Seulą. Pagal Harris Poll, tik 14% amerikiečių yra nusiteikę už pagalbą Pietų Korėjai, jei ji būtų užpulta,

o 65% yra prieš. Tiesa, tokia pažiūra nėra labai svarbi. Mat, JAV yra išpareigojusi padėti Pietų Korėjai sutartimi, patvirtinta kongreso kas lygu įstatymui, tuo tarpu Pietų Vietnamui padėti išpareigojo tik Nixono administracija, tačiau ilgainiui sustiprės spaudimas sumažinti ir amerikiečių igulas, kurios šiandien turi 38,000 karių, ir pagalbą Pietų Korėjos režimui, kuris JAV-bėse nėra populiarus. Visa tai gali privesti prie tokio taško, kada Šiaurės Korėjos komunistai gali pabandyti savo laimę. Jau dabar yra kasami tuneliai iš šiaurės Korėjos į pietus po demilitarizuota zona. Vienas rastas tokių tunelių buvo iškastas 165 pėdų gilumoje ir buvo per 1,5 mylių ilgio. Spėjama, kad jis turėjo būti prarastas dar kokia mylia, kas būtų jau už visų įtvirtinimų, saugojančių pasienį. Tuo tuneliu komunistai per valandą galėtų perbėgti apie 1,000 karių, kurie Pietų Korėjos karių uniformom apdrėdyti galėtų sukelti nemažą paniką ir padėti pralaužti pasienio įtvirtinimus, saugojamus pietų korėjiečių ir amerikiečių katu. Nenorėdamos sukirstinti Raudonosios Kinijos ir Sovietų Sąjungos, JAV laikytųsi tokios pat gynybos taktikos kaip Vietname. Kovos greitai įgirstų amerikie-

VIRSUJE: Čiurlionio ansamblio šokėjų grupė su ansamblio vadovu muz. A. Mikulskiu ir šokėjų grupės vadovu Mockapetriū. Balandžio 26 d. ši grupė su visu ansambliu atliks programą sukaktuviniame Čiurlionio koncerte Severance Hall, 11001 Euclid Ave., Clevelande. Koncerto pradžia penktvaliai 8 v.v. Neužmirškite rezervuoti vietas išgudami bilietą iš anksto.

J. Garlos nuotrauka

čiams ir anksčiau ar vėliau jie pasitrauktų kaip iš Vietnamo. Tokį planą turi Šiaurės Korėja, kuri laviruoja tarp Sovietų Sąjungos ir Raudonosios Kinijos, naudodamasi karine pagalba iš abiejų. Galimas daiktas, kad nei Pekinas nei Masva šiuo metu nenori JAV pasitraukimo ar išstūmimo iš Šiaurės Tolimųjų Rytų, nes tai privestų prie Japonijos apsiginklavimo, tačiau tai neišskiria Šiaurės Korėjos intrigavimu galimybių.

Kiekvienu atveju, Pietų Korėjos prezidentas Park Chung Hee jau seniai išpėjo savo tautiečius, kad nors Indokinija nėra "ugnis kitoje pusėje upės", jos likimas negali neatsiliepti į Korėją. Jis ragina juos būti vieningiems jo vadovybėje, opozicija tačiau galvoja, kad dabar atėjo gera proga atimti valdžią iš Parko, lygiai kaip ir Saigone. Rezultate prezidentas Park turi savo režimą griežinti ir tuo pačiu mažinti savo simpatijas Jungtinėse Amerikos Valstybėse.

IZRAELIS SUKLIUDĖ KISSINGERIO TAIKOS PLANUI BRONIUS AUŠROTAS

Art. Rytų Kissingerio nepavykusi misija, rodo, dar tik įvyko prieš savaitę; gi nauji įvykiai pietiniame Vietname baigia pridengti politiškomis dulkėmis H. Kissingerio fiasco į Izraelį. Tai būtų buvusi, beveik, istoriška misija, jeigu... Net ir prezidentas Fordas, išleidamas savo patikėtinį į Art. Rytus, taip pareiškė, kad "į Jūsų taikos misiją mes dedame daug vilčių". Politiškame diplomatų žargone tai reiškia, kad "ponai besiderantieji, paskubėkite, jau atėjo laikas susitarti".

Vienok nei JAV prezidento įsakmūs patarimai, nei H. Kissingerio rūstūs išspėjimai, kaip rašo Newsweek savaitraštis savo IV.7. laidoje, nepalaužė Izraelio min. pirm. griežto nusistatymo neatsitraukti nei iš Abu Rudeis žibalo laukų ir valyklių nei iš Mital bei Gidi Sinajaus kalnų tarpeklių; jeigu Egiptas neatsisakys nuo karo veiksmų padėties prieš Izraelį".

Besiderančiųjų pozicijos sukalkėjo. Ir H. Kissinger, stengdamasis išlaikyti nesuklimpančio laimėtojo ir derlyzės susisiekę telefonu su Fordu, prašydamas pastarąjį, kad jis "užmintų Rabinui ant kojų piršto nuospaudos". Galimas dalykas, kad tai jau buvo iš anksto susitarta, nes Fordas nusuntė Y. Rabinui išpėjimą notą (atseit Kissingerio su-redaguotą!), kuriame buvo minimos "neišvardintos pasekmės, jeigu Izraelis nutrauks derybas su H. Kissingeriu". Esą taip pat Rabinui buvę priminta, kad JAV vyriausybė privalėsianti per svarstyti visą savo politiką ir santykius Art. Rytuose. Teigiama, kad kai kurie JAV Valstybės d-tto valdininkai Prezidento notą Izraeliui pavadinė, "per nelyg griežta". Taip pat ir Izraelio kabineto nariai Fordo notą vadinė, "neturėjusia sau pavyzdžio".

Savaitraštis toliau komentuoja, kad "JAV Prezidento betarpiškas kreipimasis į Izraelio min. pirm. Y. Rabiną, yra buvęs Kissingerio paskutinis koziris, kuriuo Henry norėjęs laimėti visą žaidimą". Vienok, izraelitai nepasidavė nei JAV galinčiausio žmogaus, Fordo, spaudimui. Gi H. Kissingeriui nieko kito nebeliko, kaip dar kartą pagrasinti Rabinui, kad "girdi su šiuo pasikalbėjimu baigiasi mano paskutinis (žydo su žydu!) palaipsnio taikos sudarymo mėginimas". Esą H. Kissingeris Y. Rabinui dar kartą priminęs, kad pastarasis klaidingai vertina JAV visuomenės nuotaikas Izraelio atžvilgiu; taip pat ir kitų kraštų viešojoji opinija nesanti proizraeliška, teigęs Kissingeris. Tačiau Y. Rabinas liko nepajudinamas: gal būt dar ir todėl, kad jo tolimesnės nuolaidos Egiptui būtų privedė prie neišvengiamos kabineto krizės ir tuomi pačiu prie min. p-ko nuvainikavimo.

Sugrįžęs į JAV Kissingeris pareiškė, kad "JAV privalėsianti žiūrėti į visą Art. Rytų problemą iš kito taško".

RABINAS ALARMUOJA JAV ŽYDUS.

Dar prieš H. Kissingeriui išvykstant iš Izraelio min. pirm. Rabinas kreipė-

si telefonu į vadovaujančius JAV žyodus, kad pastarieji skubiai suauktų JAV Žydu Organizacijų Suvažiavimą! Suvažiavimo tikslas: paspausti JAV vyriausybę ir Kongresą, kad pastarieji nenutrauktų nei politiškos nei kariškos nei morališkos paramos Izraeliui. Ir netrukus, toks įtakingas Detroito žydu veikėjas, Fisher, remias ir rėmęs daugelį Respublikonų Partijos kongresmanų, jų tarpe ir patį F. Fordą, po kelių dienų buvęs priimtas pasikalbėjimui su pačiu Prezidentu! Ir tik "for a chat", rašo pasigardžiuodamas savaitraštis.

VALDŽIA IR KONGRESAS

Ar JAV vyriausybė kada nors vartos kokias nors sankcijas prieš Izraelį tai daugiau jau kaip abejotina. Gi Kongreso visi nariai yra proizraeliški.

Galimas dalykas, kad JAV valdžia šį kartą bus gana palanki Ženevos konferencijos sušaukimui Šveicarijoje; tokia galinti prasidėti š.m. gegužį. Tačiau Izraelis nevyks į jokią konferenciją, kurioje dalyvaus PLO, Arafato vadovaujama delegacija. Visokių atvejų, ar ta konferencija įvyktų ar ne, Izraelio vadovai netiki, kad "iš tų šiaudų būtų grūdų".

KAIRO ROPESČIAI

Žinoma, Sadato politiškais žaidimais, sudedant viltis į Kissingerio jėgą ir įtaką Izraelyje, taip pat gerokai nukentėjo. Dabar Sadatui daugiau nieko nebelieka, kaip tik laukti Ženevos konferencijos pradžios. Galvojama, kad ir jam ši konferencija nesanti per daug prie širdies: Ženevoje stipriai reikšis Sovietai ir prokariški arabų sluoksniai. Gi Sadatui būtų daug mieliau, jeigu ir V. Europos valstybės kreiptų daugiau dėmesio sprendžiant Art. Rytų reikalus.

Tačiau Sadat dar nesudegino visus tiltus ir su H. Kissingeriu: jis vis dar gali tikėtis, kad magikas K., nors jau kiek ir pavargęs, vis dar gali pamėginti ištraukti, jeigu jau ne trušis, tai benkurapkę iš savo kepurės...

• Į JAV Senatą balandžio

9 d. įnešta pirmoji rezoliucija skatinanti JAV Administraciją nepripažinti Baltijos valstybių inkorporacijos į Sovietų Sąjungą. Rezoliucijos autorius — senatorius Carl T. Curtis iš Nebraskos. Rezoliucija žinoma kaip Senate Concurrent Resolution #29.

JAV Atstovų Rūmuose yra įnešta 19 rezoliucijų, prie kurių yra prisidėję virš 50 kongresmanų, sen. Curtis rezoliucija šioje Senato sesijoje yra pirmoji. Ji išgauta JAV LB Visuomeninių Reikalų Tarybos narės Daivos Kezienės rūpesčiu, šiame reikale daug padėdant Omahos LB apylinkės valdybai.

JAV LB Krašto Valdyba kviečia lietuvių rašyti savo senatoriams laiškus, juos prašant prisidėti prie Senate Concurrent Resolution #29. Nebraskos valstybėje gyvenantieji yra prašomi laiškais sen. Curtis padėkoti už rezoliucijos įnešimą.

Lietuvos Nepriklausomybės minėjimas Argentinoje 1975.2.16 d. Nuotraukose matyti kaip po pamaldų vyskupas D. Collino sveikina lietuvius. Kairėje prie jo ALOS Tarybos pirm. A. Mičiūdas. Už vyskupo kun. Augustinas Steigvylys ir Juozas Šiušis. Dešinėje Birutininkų draugijos sekretorė Eugenija Burbienė. Kirstuko nuotrauka

AUSTRALIJOS PADANGĖJE

ANTANAS LAUKAITIS

Jaunimas sujudo

Likus jau labai mažai laiko iki III-jo P.L. Jaunimo Kongreso, Australijos jaunieji pradėjo paruošiamuosius savo darbus su dideliu užsidegimu ir jaunatviška energija. Kaip ir reikia tikėtis, visos veiklos varomasis punktas ir pavyzdys yra Melbourne, kur, be mūsų dabartinės Krašto Valdybos, yra ir jaunimo visų reikalų atstovų prie mūsų vyriausios valdžios, tuo pačiu būdamas ir australijos Jaunimo Centrinės Sgos pirmininku. Šią svarbią jaunimo vadovo vietą turi jaunas ir energingas melbournietis Vytautas Juška, šios valdybos vicepirmininke ir studentų atstove yra Birutė Prašmutaitė, išdininkas yra Ričardas Steponavičius, kuris yra taip pat ir jaunimo atstovas, kuri taip pat atstovauja ir skautus, sekretorė Australijos reikalams yra Zita Prašmutaitė ir sportininkų atstovas — Arūnas Verbyla.

Australijos kontingentui yra paskirta 13-14 atstovų, kai kiti važiuojantieji galės dalyvauti tik svečio teisėmis. Šiuo paskyrimu daugumas Australijos lietuvių ir, ypatingai jaunimo, yra nepatenkinti. Jau buvo pasirodę ir prieštaraujančių straipsnių, kur rašoma, kad atliekant tokią kelionę, išleidžiant tokius didelius pinigus ir, atvažiavus dalyvauti tik svečio teisėmis, būtų tikrai nuskriaustas jaunimas, ypatingai iš Australijos lietuviams turėtų būti būtina padaryta išimtis, nes, atrodo, važiuojančio

jaunimo iš čia bus daugiau.

Melbournio jaunimas savo pinigine akcija pradėjo jau su labai didelėmis užmačiomis. Balandžio viduryje yra rengiamas Kongreso Bilius su šilta ir šalta vakarine, kai jau dabar yra platinama didelės loterijos bilietai, kur laimingieji turės galimybių ištraukti spalvotą televiziją, radio laikrodį, laikrodį, nešiojamą televiziją ir kt. Po šios loterijos numatoma praveisti ir kiti parengimai, bei loterijos.

Melbournio jaunimo vadovai neužmiršo ir pačių jaunusių. Jeigu į Kongresą jaunimas tegali važiuoti tik nuo 18-kos metų, tai jaunimo vadovai, kad nenuskriaustų jaunųjų, sudarė grupę jaunikių nuo 13-18 metų, kurie yra pradėti mokinti tautinių šokių ir kt. Šiai grupei vadovauja Vera Sidabraitė ir Jonas Sadauskas. Per metus vien jaunimui numatoma paruošti tris specialius šokių vakarus. Pirmasis toks jau įvyko vasario pabaigoje ir buvo pavadintas "Abiturientų vakaru". Šis vakaras buvo labai sėkmingas dalyvaujant daug jaunimo. Gegužės mėn. 11 dieną, prisimenant Romą Kalantą, kuris taip pat buvo jaunuolis, ruošiamas jam minėjimas, kai vėliau bus surengtas jaunimo talentų vakaras.

Atrodo, kad pačių vadovų duodamas pavyzdys yra labai gražus ir jį paseks taip pat ir kitos jaunimo organizacijos Australijoje.

Kalbant apie Jaunimo Kongresą Pietų Amerikoje, Australijos lietuvių sportininkų vardu norisi rengėjų paklausti ar kas nors konkretaus bus daroma ir sporto šakoje? Pradžioje buvo minima apie sporto rungtynes, tačiau vėliau tas viskas iš bendrųjų programų išnyko ir šiuo metu, bent pas mus Australijoje, niekas nieko apie tai nežino. Mano gi galvojimu, būtų labai pravartu ir reikšminga, kad i bendrąją viso kongreso programą būtų ir sportas įtrauktas, pakviečiant atsivauti ir paskiras rinktines šiame ir kituose kongresuose, nes gi šandien, be bendrųjų lietuviškųjų reikalų, sportas tikrai rastų geriausią ir draugiškiausią kalbą visų pasaulio jaunųjų lietuvių tarpe.

Neseniai, savo kelionėje po Pacifiko valstybes, Australiją aplankė chigagietis dr. Byla, kuris Sydnėje susitiko savo seną prietelį Dainos choro dirigentą Bronių Kiverį. Apžiūrėdamas Lietuvių Klubą, jis susitiko ir Mūsų Pastogės redaktorių Vinčą Kazoką, su kuriuo išsikalbėjo įvairiais lietuviškais reikalais. Pabuvęs kelias dienas Sydnėje, jis per Melbourną išskrido į N. Zelandiją ir kitas salas.

Viktorijos Lietuvių Studentų s-ga buvo paskyrusi 50 dol. premiją geriausiai mokinei. Į sprendimų komisiją buvo pakviesta studentų tėvų atstovė V. Vaitiekūnienė, A. Karazijienė ir studentų atstovas A. Balbata. Iš patiektų keturių fotostatų buvo išrinkta geriausiai baigusi Elytė Vyšniauskaitė, surinkusi 294 taškus ir tuo gaudama šią premiją.

Adelaidėje, staiga širdies smūgio ištiktas, mirė Jonas Mockūnas. Būdamas 58-rių metų, jis paliko žmoną Bronę ir sūnų Joną. Adelaidės lietuvių gyvenimo velionis buvo labai gerai žinomas, kaip darbštus lietuvis, įvairių organizacijų dalyvis, jau 1948 metais Adelaidėje suorganizavęs Lietuvių D-ją, kurios buvo ir pats pirmasis pirmininkas. Vėliau jo iniciatyva, buvo suorganizuotas pirmas choras ir tautinių šokių grupė. Vėliau, jo rūpesčiu, buvo įsteigta ir lietuviška biblioteka ir kt. Nemažai velionis bendradarbiavo ir mūsų spaudoje, suredaguodamas Mūsų Pastogės Adelaidės specialų numerį, choro Lituaniją, kurio jis buvo trejus metus administratoriumi, 25-rių metų leidinį ir kt. Adelaidės lietuviai, paskiros organizacijos, mūsų spauda, šeima ir daugybė jo draugų liūdi netekę šio taukaus ir garbingo Australijos lietuvių.

Liūdna yra rašyti apie mirusiuosius, ypatingai kai miršta jaunas, pilnas energijos ir noro gyventi žmogus. Geelongo įžymioji sportininkė Renata Akenytė Starinskienė, besigydydama nuo savo sunkios ligos, mirė N. Zelandijoje. Dar visai jauna mergaitė pradėjo sportuoti Geelonge, atstovaudama savo Vyties jaunes, vėliau moteris ir dar vėliau, kada iškilo į savo krepšinio karjeros viršūnę, ji buvo pakviesta žaisti į Geelongo miesto moterų rinktinę ir vėliau į visos Australijos lietuvių rinktinę. Bežaisdama susipažino su savo sportininku vyru ir sukūrė gražią lietuvišką sportinę šeimą. Be sporto ji buvo tautinių šokių grupės Suktinio šokėja, dainavo vietiniame lietuvių chore, kai vėliau net sudarydama populiariųjų dainų sekstetą.

Velionė, atvežta iš N. Zelandijos, buvo ypatingai gra-
žiai ir iškilmingai palaidota Geelonge, dalyvaujant gausybei draugų ne tik iš Geelongo bet ir Melbournio. Karstui skendant gyvų gėlių ir vainikų daugybę, paskutinį atsisveikinimą šiai iškilniai Australijos lietuvių sportininkei išreiškė vyrai, tėvai, sūnus su dukra, sesuo su šeima, draugai ir visi Australijos lietuvių sportininkai, netekę savo kolegės.

SLA 126 kuopos dalis valdybos su Pildomosios Tarybos nariais. Sėdi iš kairės: kuopos pirm. Stasys Gudas ir SLA prezidentas Povilas Dargis.

SLA 126 KUOPOS SUSIRINKIMAS

SLA 126 kuopos narių susirinkimas įvyko kovo 1 d. SLA patalpose, New Yorke.

Kuopos pirmininkas Stasys Gudas susirinkimą atidarė pasveikindamas SLA prez. P. Dargį ir svečius, kurių dalyvavo gana gausiai.

Kuopos protokolo sekretorius inž. Kęstutis Miklas, aktyvus BATUNO veikėjas, perskaitė vėliausiojo susirinkimo protokolą. Protokolas surašytas pavyzdinčiai ir vaizdžiai. Kuopa piniginių parėmusi SLA moksleivių fondą, 58-tojo SLA seimo proga Vlika, Batuną ir Laisvės Žiburio radiją.

Liucija Sparauskienė, ilgametė SLA tarnautoja, 126-tosios kuopos finansų sekretorė, padarė išsamų pranešimą apie kuopos finansinius reikalus. Susirinkimas pranešimą išklausė dideliu dėmesiu, o kuopos pirmininkas pareiškė padėką už stropų ir rūpėtingą kuopos veiklos ir reikalų tvarkymą.

Atsistojimu pagerbti 1974 metais mirę du kuopos nariai: Jonas Levickas ir Vytautas Česna.

Kuopos pirmininkas S. Gudas, padaręs trumpą perėjimų metų kuopos darbų apžvalgą, pakvietė SLA prezidentą P. Dargį tarti žodį.

Prez. P. Dargis pranešime palietė aktyvios veiklos organizacijoje reikala dvejopu požiūriu: visuomeniniu ir ekonominiu.

Visuomeninis aspektas Susivienijime yra nekintamas:

– Lietuvos Laisvė ir Nepriklausomybė.

Ekonominis organizacijos principas – taupumas ir apdraudų tvirta garantija.

P. Dargis dideliu pasitenkinimu pranešė, kad šiuo metu yra užbaigti raportai valstijoms, kuriuos paruošė aktuaras, ir jau išsiuntinėti. Po padaryta patikrinimo Susivienijimo finansinio stovio paaiškėjo, kad organizacija apdraudų atžvilgiu yra labai tvirtoje būklėje. Susirinkimas žinią džiaugsmingai priėmė.

Prezidentas tačiau nebuvo entuziastingas narių prieaugliu. Nėra tragiška padėtis, bet reikia didelių pastangų mūsų organizaciją pagyventi įrašant naujų narių. Reikia ir naujų, jaunų širdžių.

Jei pinigais yra ekonominio gyvenimo kraujas, tai širdis yra to gyvenimo variklis. Ieškome sveikų jaunų širdžių!!!

Susirinkimo entuziastingai sutikta žinia, kad Pildomoji Taryba pradeda vykdyti SLA 58-tojo seimo nutarimą – atnaujinti Susivienijimo namą New Yorke ir įrengia modernią didelę salę susirinkimams ir Centro įstaigos reikalams.

Šio didelio darbo našta tenka pakelti Susivienijimo sumaniai ir energingai sekre-

torei G. Meiliūnienei. Susirinkimas jai palinkėjo sėkmės.

Prezidentas, palinkėjęs kuopai sėkmingos veiklos, lydimas Liucijos Sparauskienės, išvyko dalyvauti 99 moterų kuopos susirinkime, kuris tuo pačiu metu vyko kitose patalpose.

Susirinkimui toliau tęsiantis, inž. V. Meiliūnas padarė pranešimą iš 58-tojo Seimo Bostone. Seimas buvęs darbingas ir reprezentatyvus.

Kuopos pirmininkui pareiškus, kad kuopos valdyba yra sutikusi pasilikti sekančią kadencijai, susirinkimas vienbalsiai tam pritarė. Kuopos valdybą sudaro: Stasys Gudas, pirmininkas, Genevieve Meiliūnienė – vicepirmininkė, Kęstutis Miklas – protokolų sekretorius, Liucija Sparauskienė – finansų sekretorė, Jurgis Kiaunė – išdininkas ir išdo globėjai: Albertas Ošlapas ir Kazys Kulas.

Susirinkimas užbaigtas, Susivienijimo Prezidento kvietimu dalyvauti socialiniame pabendravime priekavos ir vaišių, kurias paruošė 99-osios Moterų kuopos ir 126 kuopos narės.

Vaišės buvo nuotaikingos, draugiškos ir malonios. Pasidalinta nuotaikomis apie konkrečią Susivienijimo veiklą tiek ekonominėje tiek visuomeninėje aplinkoje. (k)

■ Laiškai Dirvai

A. Bimba iesko krislo kito akyje

Bolševiklapio Laisvė vyriausias "pažangiųjų avių" aviganis "istorijos daktaras" A. Bimba, veda savo savaitnukę skiltį, pavadintą "Krislai". Toje skiltyje jis stengiasi įžiūrėti kitų aky krislus, kad tik nematytų savo akyje stambių rastų.

Bimbai susopo paširdy, kad prezidentas priėmė "vadotojų" delegaciją. Bimba, ta proga, iškeikia visus JAV prezidentus: Trumaną, Eisenhowerį, Johnsoną ir Nixoną. Esą, tie prezidentai žadėjo "vadotojams": "Lietuvėlė ant lėkštės atnešti".

A. Bimba aimanuoja, kad išviečiai aukoja savo veiksniams, o kelionė pas prezidentą "kaštavo ne vieną šimtėlį". Šitai verkdamas dėl nesavo pinigų, bolševiklapio aviganis rūpestingai skaičiuoja, kiek jo avys suaukoja Laisvei išlaikyti, Laisvės štabui algas apmokėti. Kiekviename numeryje skelbia savo aukotojų pavardes. Pažangiųjų avinyčioje atsiranda juk tokių, kurie Maskvai palaikyti atiduoda savo sunkiai uždirbtus dolerius. Greta tų aukų tarpsta jų aviganiai, ir kasmet važinėja lankyti bolševikinius tūzus ok. Lietuvoje. Iš jų kelionių aprašymų, matyti, kad tos kelionės labai iškaštingos.

Bimba ieško krislų kito akyje, o rasto savo akyje

nenori matyti. Ar nelaikas "istorijos daktarui" (pagal Kapsuko universitetą) atsimesti nuo dvigubos moralės?

P. Repočka

OPPORTUNITY FOR MEDICAL TECHNOLOGISTS

REGISTERED PREFERRED
Looking for something other than the usual Med Tech job? Come & join our exciting, progressive, rapidly growing company. If you are an M.P. or have some RIA exp., don't waste your time any more on the humdrum. Call & find out about the vast possibilities available with:
ENDOCRINE CENTER
11001 Cedar Ave.
Cleveland, Ohio 44106
Call Personnel Dept. Collect at 216-721-0300 (27-31)

OPPORTUNITY FOR REGISTERED NURSES

For a 74 bed General Hospital to work in beautiful sunny Florida. General duty nurses for all shifts. Good starting salary. Differential for evening and night duties. Liberal personnel policies & fringe benefits. Apply call or write to: Administrator
FISHERMEN'S HOSPITAL INC.
P. O. BOX 68
MARATHON, FLORIDA 33050
305-743-5533 (28-35)

DUCHES COUNTY

AMENIA -75 Acre Farm w/old 2 story 6 BR Farmhouse. Appears structurally sound, needs modernizing. 4 barns. Excellent views. Terms available. \$110,000. FAWLING Dutches Rity, 30 Maple Blvd., Pawling, N. Y. 914-855-3322, evens. 914-774-5039. (30-32)

MEAT HANDLERS

Progressive meat processing plant. Located in Pennsauken, N. J. Immediate openings for experienced meat handlers, including ham boners, trimmers, pumpers, butchers & sausage makers. Production line operation. Union Shop with full benefits. Call 609-633-3240. (30-32)

EKSKURSIJOS Į LIETUVĄ 1975 METAIS

American Travel Service Bureau šiais metais organizuoja sekančias keliones į Lietuvą:

GAUTA PAPILDOMA GRUPĖ:

#7A — Rugpjūčio 10 d. rugpjūčio 25 d. iš NEW YORKO — \$1150.00; iš CHICAGOS — \$1269.00; 2 naktys Maskvoje, 5 Vilniuje, 2 Maskvoje, 5 Romoje.

SKUBĖKITE REGISTRUOTIS — VIETŲ SKAIČIUS RIBOTAS.

5 DIENOS LIETUVOJE (1 diena KAUNE). Kiekvieną grupę lydės patyręs kelionių vadovas.

DAR YRA VIETŲ SEKANČIUOSE GRUPĖSE:

#1—Gegužės 26 d. — birželio 10 d. iš NEW YORKO — \$979.00, iš CHICAGO — \$1098.00 2 naktis Maskvoje; 6 Vilniuje; 5 Talline; 2 Maskvoje.

#9—Rugsėjo 1 d. — rugsėjo 16 d. iš CHICAGO — \$1098.00 2 naktis Maskvoje; 5 Vilniuje; 4 Rygoje; 3 Maskvoje.

#10—Spalio 1 d. — spalio 15 d. iš NEW YORKO — \$929.00; iš CHICAGO — \$1048.00. 2 naktis Maskvoje; 5 Vilniuje; 3 Rygoje; 3 Maskvoje.

#11—Gruodžio 19 d. — sausio 3 d. — kainos bus paskelbtos vėliau. 2 naktis Maskvoje; 5 Vilniuje; 3 Rygoje; 4 Maskvoje.

EKSKURSIJOS Į HAVAJUS — Lapkričio 22 d. — gruodžio 6 d. 4 salos, iš CHICAGOS — \$599.00.

Taipgi turime grupinių (Charters) skridimų į Europą, kuriais galite pasinaudoti ir nebūdami klubų nariais. Chicago — Miunchenas tikrai \$435.00 (Ten ir atgal).

Dėl informacijų skambinkite arba rašykite:

AMERICAN TRAVEL SERVICE BUREAU

9727 South Western Avenue

Chicago, Illinois 60643

Tel. (312) 238-9787

Norintiems atsikviesti gimines iš Lietuvos padarome reikalaujamus iškvietyti dokumentus. Taip pat teikiame informacijas kelionių reikalams po visą Ameriką ir kitus pasaulio kraštus, parduodame lėktuvų bilietus — be jokio papildomo mokesčio.

AIR FARES AND CONTENTS OF THIS ANNOUNCEMENT ARE SUBJECT TO CHANGE AND/OR GOVERNMENT APPROVAL.

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

DIRVAP. O. BOX 03206
CLEVELAND, OHIO 44103
TEL. (216) 431-6344

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

EDITOR VYTAUTAS GEDGAUDAS
ASSOCIATE EDITOR ALEKSAS LAIKUNAS

Second-class postage paid at Cleveland, Ohio • Published two times a week every Wednesday and Friday by American Lithuanian Press Radio Ass'n. Viltis, Inc. • Subscription per year \$13.00 • Single copy 15 cents.

Dirva išėina trečiadieniais ir penktadieniais.
Prenumerata metams \$13.00, pusei metų \$7.00 • Atskiros numerio kaina 15 centų • Straipsniai pasirašyti pavardėmis, inicialais ar slapyvardžiu nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę • Nepausdinti straipsniai grąžinami tik autoriams prašant • Už skelbimų turinį ir kairę redakcija neatsako.

6907 SUPERIOR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103

VILTIES DRAUGIJOS SUAŽIAVIMUI ARTĖJANT

ANTANAS JUODVALKIS

Vilties Draugijos sekretorius

Dirva baigia šešiasdešimtuosius metus. Tai daugelio žmonių ryžto, darbo ir finansinės paramos vaisius. Lietuviai nepratę švesti šimtmetinių ar dar ilgesnių sukakčių, tad ir Dirvos ši sukaktis yra labai svarbi ir daugelį žmonių džiugina.

Šiandien noriu kalbėti ne apie sukaktvininę Dirvą, bet apie jos leidėją Vilties d-ją.

Dirvą leidžia spaudos ir radijo d-ja Viltis. Vilties d-jos nariai yra pavieniai aukotojai, visuomeniniai junginiai ir Amerikos Lietuvių Tautinė s-ga ir jos skyriai. Vilties d-ja buvo įsteigta Juozo Bačiūno pastangomis ir stambiausiu įnašu. 1952 m. įvyko steigiamasis susirinkimas, kuriame pirmuoju pirmininku buvo išrinktas Juozas Bačiūnas, didelis spaudos mylėtojas ir rėmėjas. Per du gerus dešimtmečius Vilties d-ja išstengė ne tik Dirvą leisti, bet ir tobulinti.

Kas buvo gerai prieš du dešimtmečius, tai ne viskas tinka šių dienų reikalavimams. Gyvenimo sąlygos ir būdas šiandien yra labai pasikeitę. Pastarųjų kelių metų beatodairinis kainų kilimas, spausdinimo priemonių ir patarnavimų brangimas, daugelį komercinių bendrovių privertė užsidaryti ir likviduoti. Daug amerikietiškos laikraščių ir žurnalų užsidarė ir likvidavosi, nors turėjo ne šimtą tūkstančių, bet milijoninius tirazus.

Lietuviškoji spauda yra leidžiama idealistiniais pagrindais, todėl iki šiol galėjo išsilaikyti. Leidyklos tarnautojai negauna tokių atlyginimų, kokius galėtų gauti dirbdami kitur ir ne tokį atsakingą darbą. Jie yra nuolatiniai ir pastovūs spaudos rėmėjai. Jų pavyzdžiais turėtume ir mes pasekti. Daugiau domėtis savąja spauda ir dažniau ją paremti.

Spauda yra nuolatinis informacinis šaltinis ir ryšys tarp plačiai išsisklaidžiusių lietuvių. Kaip atrodytų lietuvių gyvenimas, jei netektumėme lietuviškos spaudos? Laikraštį leisti kas metai darosi vis sunkiau ir sunkiau, o finansiniai išlaikyti reikia nepaprastų pastangų.

Grazų pavyzdį parodė trys Clevelando gydytojai stambesnėmis akimis padidinę Vilties d-ja įnašus ir tuo sustiprinę Dirvos leidimą. Bet gi jų pavyzdžių nepasiekė kiti Dirvos skaitytojai, o jų veiksmingas mostas ir pasiliko, kaip meteorų blikstelėjimas. Tokių spaudos mylėtojų reikia turėti bent šimtinę, kurie nuolat (ne vienkartiniai) paremtų Vilties d-ją, o tuo pačiu ir Dirvos laikraštį.

Atėjo laikas, kad Dirvos leidimą dosniau paremtų organizacijos bei klubai. Dirva garsina organizacijų renginius, susirinkimus bei mi-

nėjimus. Rengėjai padaro pelnus ir remia įvairiausių lietuviškus kultūrinius, švietimo ar politinius reikalus, bet dažnai užmiršta svarbiausią talkininką – laikraštį. Kitiems reikalams išskirs to gautą pelną, o laikraščiai tenka tik trupiniai arba ir visai nieko. Jei už skelbimų pasiūnčiamą sąskaitą, tai dažnai parodomas nepasitenkinimas ir murmėjimas. Organizacijų vadovybės turėtų šį išgalėjusį įprotį peržiūrėti ir didesnę dėmesį skirti lietuviškam laikraščiui. Yra ir labai gražių pavyzdžių, kai organizacijų vadovybės vieno kito renginio ar metų galo pelną skirstydamos neužmiršta ir spaudos (LB Brighton Parko, East Chicagos ir kt. LB apylinkės).

Greta finansinės paramos, lietuviškoji spauda labai pasigenda naujų prenumeratorių. Lietuviškos spaudos prenumeratoriai metai iš metų mažėja (mirtys, senatvė ir kt.), o naujieji mūsų šviesuoliai nesistengia užsakyti lietuvišką laikraštį. Jaunoji karta turėtų jausti didesnę pareigą ir atsakomybę išlaikyti lietuvišką žodį ir raštą. Jei mūsų seneliai už lietuvišką raštą nepabijoję šalčio Sibiro katorgos, tai mūsų jaunumenei, be jokios baimės, tenka pareiga prisidėti keliolika dolerių prie lietuviškos spaudos išlaikymo.

Nuo mūsų pačių priklauso lietuviško rašto klestėjimas ar sunykimas. Kam bus reikalingi milijoniniai fondai, jei nebus žmonių jų vaisiais naudotis!

Lietuvių b-nės vadovybė parodė reikiamą susirūpinimą du mėnesius skirdama lietuviško rašto skatinimui. Jų pastangas nedavė laukiamų rezultatų, nes padaliniai neįvertino esamos padėties ir skatinimo neįvykdė. Vos pora (iš 70) LB apylinkių pavestą uždavinį reikiamai suprato ir vykdė, bet kur buvo kitos 68 apylinkės? Tarpusavėms peštybėms randam laiko ir naudojam tą pačią spaudą, o jai patalkinti, surandant naujų skaitytojų, neturime laiko.

Okupuotoje Lietuvoje

Periodinė 'čistka' komjaunuolių gretose

Gerai atsimename, kad nesenai vyko vadinamasis "kompartijos bilietų keitimas" LTSR Kompartijos eilėse. Tai buvo naujos formos kompartijos gretų valymas. Maskvos įteisintu žargonu, tai partinis valymas, partinė "čistka". Stalino laikais tokios "čistkos" buvo palydimos egzercijomis. Šimtai tūkstančių pakaušiu "čistkų" mėnesiais sulaukdavo šešių gramų švino.

Tada "čistkos" sukeldavo paniką ir šurpą. Laikai pakito. "Čistkų" metodo Kremlius neatsisakė, bet ši no GPU nebeužima. Gal taupo ateitį?

Gerai išvalę LTSR kompartiją, dabar pradėjo valyti LTSR komjaunimo gretas. "Prasidėjo komjaunimo dokumentų keitimas" skelbia Tiesa (nr. 52). Ir kiek vienas komjaunuolis supranta, kad prasidėjo baugios dienos ir savaitės, kurių bėgyje tam tikros komisijos atidžiai vartys kiekvieno komjaunuolio asmenišką bylą, ieškos toje byloje komjaunuolio nuopelnų "komunizmo statyboje". Ieškos ir "aplaidumo" davinį. Ant komisijos svarstymo stalo sumuotų nuopelnų ir pasyvumo daviniai nusprendę komjaunuolio "būti ar nebūti" dilemą.

"Būti", tai reiškia naujo bilieto išdavimas. Šis bilietas atidaro duris į mokslo, į geresnę administracinę poziciją, į stambesnes pajamas, į karjeros perspektyvas.

"Nebūti" tai reiškia naujo bilieto neįdavimas. Tokiu atveju komjaunuolis išmetamas iš sąjungos, jis paženklinamas netiksliai komunizmo statybai asmens nusmerkimu, jis niekad negalės siekti mokslo, būti priimtas į universitetą, užimti svarbesnį postą administracijoje arba gamybinėje biurokratijoje.

"Aplaidumo" pažyminiai yra partinis pasyvumas, vengimas lankyti susirinkimus, įvairiojo turinio paskaitas, nesugebėjimas arba nenoras statyti gamybinius rekordus fabrike, gamykloje. Retkarčiais čia figuruoja ir asmeniškos moralybės: alkoholis, moralės stoka, netgi pastebėtas religingumas. Tokie jaunuoliai, kaip buvusioje Indijoje buvo parijai, perkelti į sovietinės imperijos parijus. Jie

Vilties draugijos valdyba sudaryta iš plačiai išsisklaidžiusių žmonių ir jai susirinkti bei pasitarti yra labai sunku. Naudojamės ALTS-gos rengiamų seimų proga, kai suvažiuoja atstovai bei pirmininkai, kurie yra kartu ir Vilties d-jos nariai. Visi pagalvokime ir atsivežkime savo planus, kaip sustiprinti Vilties finansinę padėtį ir palengvinti Dirvos leidimą. Reikalas svarbus ir reikalaujantis greito sprendimo.

gali šiaip taip verstis, uždarbiauti, bet jie netenka kiekvienam jaunuoliui būdingos ambicijos ką nors pasiekti, ką nors laimėti. Tokie jaunuoliai negali siekti mokslo ir tokiu būdu jie įgrūsti į sovietinės valstybės parijo luomą.

Kaip ir Kompartijos bilietas, nauja komjaunimo knygutė perdėm "lenininė": V. Lenino atvaizdas ir jo kadaise tarti posakiai. "Tai bilietas ir darba ir į mokslo", tvirtina laikraštis, patvirtindamas mūsų čia aukščiau nurodytas naujo bilieto suteikiamas privilegijas. Taip sovietinis partinis biurokratizmas kuria naują socialinę klasę: privilegijuotą jaunimą.

Už privilegijas mokama spartuolišku darbu, propagandiniais sugebėjimais, visokiais lenktyniavimais. Kurjuzas: Kauno "Drobės" verpėja N. Baranaukaitė gavo naują bilietą už jos lenktyniavimą (kas daugiau padarys?) su Minsko kombinato audėja Z. Byčkovskaja!

Vilniuje suteiktė garbę pirmajam gauti naują kom-

jaunimo bilietą komjaunuoliui Aleksandrui Morozovui. Patikrinimas, matyt, buvo toks griežtas, kad tikėtai šešiolika komjaunuolių gavo naujus bilietus pirmąją bilietų pakeitimo dieną. Tuo tarpu tame Vilniaus miesto Tarybų rajone kas antras vaikas arba mergina yra komjaunuolis. Kaip žinia, komjaunimo sąjunga tapo

masine organizacija, 50% komjaunimo stoja į organizaciją, stengdamiesi užsitikrinti darbe ir gauti galimybę mokytis. 20% komjaunuolių gauna Lenino stipendiją. Tai yra komjaunimo ideologinis elitas. Studentų tarpe komjaunuolių yra 94%. Tas nuosimtis rodo, kad jaunuoliui, kad ir genialiui gabiam kelią į mokslo be komjaunuolio bilieto kišenėje visiškai užbarikaduotas! Likusieji 6% yra propagandinis rodiklis.

Visur, kur vyko pirmasis bilietų keitimo spektaklis, gavusieji naujus bilietus komjaunuoliai, maršo tvarka vyko prie Lenino paminklų ir dėjo gėles.

"TĖVYNĖS" KARO POSŪNIAI

Antrąjį pasaulinį karą Maskva pavadino "Tėvynės karu". Tai yra caro praktikos pamėgdžiojimas. 1812 metų Napoleono invazija, tokią panašią į Hitlerio invaziją, caras pavadino "Tėvynės karu". Šitaip padarė ir Stalinas.

"Tėvynės karas" pražudė milijonus. Vieni neteko gyvybės, kiti sužaloti, sulaušinti, invalidai. Tai kiekvieno karo balansas. Trisdešimtmečiai nuo karo veiksmų pabaigos, Maskva plačiai ir pabrėžtinai iškilmingai mini Pergalę. Centriniai leidiniai perkrauti "šlovinių žygdarbių" aprašymais ir karo dalyvių asmeniškomis gloriomis. "Literaturnaja Gazeta" čia groja pirmuoju smuiku. Korespondentai ir rašytojai mobilizuoti lankyti karo dalyvius ir pateikti jų suliteratūrintas istorijas. Po "šlovinių" dienų karo laukuose, karo dalyviai, dabar apsenę, išvarė į sunkią sovietinę būitį. Dažnokai tenka gyventi labai prastame bute. Stogo jiems netaiso, kanalizacija neveikia, susisiekti neturi...

Nekitaip ir ok. Lietuvoje. 1944-45 metais ok. Lietuvoje siuntė mobilizaciją į Raudonąją armiją. Daug nelaimingų lietuvių žuvo šturmuojant merdinių nacių Vokietiją. Daug jų grįžo namo paliejęs ir invalidais. Pagal Maskvos kamertoną LTSR Aukščiausios tarybos prezidiumas panoro apsvastyti "Tėvynės karo" buv. dalyvių padėtį, skirti jiems kai kurias lengvatas. Tarybos posėdžio komunikatas ("Tiesa" nr. 53, 54) parodė liudnoka lietuvių, "Tėvynės karo" dalyvių padėtį.

"Vilniuje, Kaune, Tau-ragėse, Švenčionių ir kai kuriuose kituose rajonuose", skelbia komunikatas, "dar yra Tėvynės karo invalidų ir žuvusių karių šeimų, gyvenančių bloguose butuose, kuriuose nėra net minimalių komunalinių patogumų".

Atitinkamų istaigų ir įmonių pareigūnai, kuriems pavesta rūpintis karo invalidais, "nesirūpina Tėvynės karo invalidais ir žuvusių karių šeimų nariais, kurie dėl blogos sveikatos arba kitokių priežasčių nepajėgia patys tvarkyti savo buitinių reikalų. Nepadedą jiems idirbti sodybinių sklypų, suremontuoti butus".

Komunikatas aimanuoja

dėl specifinių sovietinio gyvenimo negalavimų: "Tėvynės karo invalidai priversti stovinėti eilėse".

LTSR kompartijos biuro narys Albertas Barauskas, rodydamas savo susirūpinimą karo invalidais ir jų šeimomis paskelbė keturių skilčių rašinį su pompastišku (ir melagingu) pavadinimu: "Tėvynė jų neužmiršta ir neužmirši!". Greta įprasto bolševikinio pasišlovinimo, matome apvertintą karo invalidų užmiršimo faktą.

Štai keli faktai, kuriuos A. Barauskas turėjo paminėti:

"Pasvalio rajono Sodelių tarybiniame ūkyje gyvena nusėję kolūkiečiai Januševičiai. Du jų sūnus žuvo kare. Ir štai šiems senams, kuriems jau po 78-85 metų, tarybinio ūkio direktorius įsakė ravėti cukrinius runkelius".

"Karo invalidas panevėžietis P. Baltrėnas septinti metai prašo suremontuoti virtuvės grindis".

"Zarasuose karo invalidas V. Ižkovas ilgus metus varstė Zarasų namų valdybos duris prašydamas pataisyti vadtiekį".

Aiškėja, kad karo invalidams neduoda kelialapių į sanatoriją, nesirūpina susirgus, neteikia susisieki priemonių. Naujoje Vilnioje karo invalido našlė gyvena viename kambaryje su jau užaugusiais savo vaikais. Į prašymus praplėsti gyvenamąjį plotą neatsakoma...

"Žinoma, būtų klausimas opus", prisipažįsta bolševikinis bonza, "kol kas būtų su patogumais pas mus stinga". Jis siūlo karo invalidams

DIENOS TEMOMIS

PREMIJOS IR
PRAGYVENIMAS

Visi esame susirūpinę infliacija. Juk iš tikrųjų pragyvenimas eina brangyn. Dažnai girdime per televiziją, kad pragyvenimas per paskutiniuosius keletą metų esąs pabrangęs 20-30%. Tačiau vienas dalykas mūsųose yra užsikonservavęs, būtent, literatūrinės premijos. Kaip išgalėjo tūkstantinės prieš 20 metų, taip ir rieda įsibėgėjusios nesustodamos. Juk sprendžiant pagal gyvenimo pabrangimą, jos turėtų būti pašokusios bent iki 1,200-1,300 dol. Spauda, popierius, maistas, darbas — viskas pabrango, bet premijos "užšalo". Skamba tragikomiškai, tiesa?

Kažkodėl mūsųose visais laikais rašytojo ir žurnalisto darbas buvo vertinamas pigiausiai arba nieko nevertinamas, o tuo tarpu visuomenininkai, rodydami savo gražbylystę, neužmiršta priminti, jog Lietuvai laisvę iškovojo plunksna, o jog ir dabar laisvinimo darbą varanti ta pati plunksna.

Tik vienas literatūros rėmėjas nuėjo su gyvenimu, būtent: Dirvos novelės konkursų mecenatas Simas Kašėlonis. Iš pradžių jis skyrė po 250 dol., vėliau premija didino ir šiemet jau skyrė 600 dol. Lyginant su romano tūkstantine, novelinė Kašėlonio premija pasidaro milžiniška. Jei romanas būtų tik 200 psl., o novelė apie 20 psl., tai, taikant Kašėlonio premijos mastelį, už romaną turėtų būti skiriama 6,000 dol.!

Žinoma, to niekad nebus, bet man kyla didelė abejonė, ar mecenatų kišenės labai nukentėtų, jei romanui būtų skiriama bent po 1,500 dol. Manau, rašantieji kiltų ūpas "pasispausti", jei piningieji užsikrėstų savo rankom pragyvenimą užsidirbančio mecenato pavyzdžiu...

Jonas Lauminas

parūpinti tuos "nesamus" butus pirmo eilė.

Greta bolševikinio propagandinio tono Aukščiausios Tarybos komunikate ir A. Barausko rašinyje, matome didelio skurdo atspindžius. Nelaimingieji "Tėvynės karo" dalyviai, arba invalidai, arba pasenę, iki šiol neturi žymesnės sovietų valdžios globos. Mobilizacijos įsakymais šie lietuviai buvo nuaryti į Raudonąją armiją, ten prarado sveikatą. Palieję ir bejęgiai, jie gyvena dabar didesniame už kitus skurde, sovietinės santvarkos tikri posūniai.

Simas Kudirka domisi lietuvių laikraščiais. Nuotraukoje iš kairės LB JAV krašto valdybos vicepirm. R. Cesonis ir Simas Kudirka. Juozas Gailos nuotrauka

PETKUS
LAIDOJIMO ISTAIGA

MARQUETTE PARK CHICAGO
2533 W. 71 St. Tel. GR 6-2345-6

CICERO ILLINOIS
1410 S. 50 Ave., Tel. TO 3-2108-9

TRYNS MODERNIOS KOPLYČIOS

Revoliucijų židiniuose...

Vladė Butkienė

ITALIJOJE IR PORTUGALIJOJE

Neperseniausiai Europoje vyko pora tarptautinių konferencijų, kuriose dalyvavo ir mano vyras, A. Butkus. Tenai patirtais išpūdžiais noriu pasidalinti ir su Dirvos skaitytojais.

Vengdama ilgų įžangų, pradėsiu nuo to, kad vieną dieną atsiradome Italijoje, Milano mieste, kur turėjo vykti 12 Tarptautinis Riebalų Tyrimo Draugijos Kongresas (2-7 d., rugsėjo mėn., 1974). Stovėjau dviejų judrių gatvių sankryžoje laukdama savo vyro, nuėjusio ieškoti turistų biuro. Buvo saulėta popietė. Apsiginklavusi didžiuliais saulės akiniais, ramstydamasi gumuota lazda, praeiviams atrodžiau kaip viena tų invalidų, kuriuos gatvėmis vedžioja vilkiniai šūnės.

Staiga matau iš už kampo ateinantį aukštą, dailiai nuaugusį milaniečių. Priėjęs prie manęs, jis sustojo, ir kažką sakydamas, žiūrėjo į mano lazda. Aš jo nesupratau, todėl sukaupti visą savo italų kalbos lobyną, sudėjau du žodžius: No kapi-to. Pagal kai kurių lietuvių įrodinėjimus mūsų prosenai giminiavę su senovės laikų romėnais (kas nenorėtų giminių su garsiais žmonėmis?), todėl ir savo protėvių kraštą išsiruošiau taip, kaip anais gerais laikais i Lukosačių kaima, pas bobutę...

Klausydama milaniečių supratau, kad su juo lietuviš kai nesikalbėsiu. Tuo tarpu jis išsitraukė porą didelio formato popierinių monetų ir ištisė man. Pagalvojau, kad jis nori sušelti luošą ir aklą moteriškę, tiesiau ranką į pinigus, bet jis tuo tarpu griebė mano lazda. Tik dabar supratau, kad jis derėjo mano lazda!

Šioje vietoje turiu prisipažinti, kad toji lazda traukė daugelio praeivių akis. Prieš porą metų, vaikščiojant Erijo ežero pakrante, kur vasaros metu clevelandiečiai suvažiuoja pasikaitinti saulėje, pamačiau iš smėlio kyšantį pagali. Ištraukus, rengiausi jį mesti į vandenį, bet mano žvilgsnis

užkliuvo už jo susukto, rauplėto paviršiaus. Tai ir nulėmė to pagali likimą. Jei gu tikėčiau dieninių laikraščių horoskopams, tai jie tą dieną man būtų išpranašavę, kad neužilgo nusilaūsiu koją, kad nagingas draugas ant to pagali užmaus medinį durų rankenos bumbulą ir kad nieko nevertas medžio gabalas taps vienu tokių suvenirų, kuriais ramstėsi meškų kailiais apsirėdžiusios barzdotos mano protėvių generacijos, o gal net garbingi plikbajoriai, save klaidinę iš dar garbingesnių romėnų...

Šioje vietoje grįžtu prie milaniečio, su kuriuo visa reikalą išsiaiškinau televizijoje matyto modernaus pantomimo meisterio, prancūzo Marcel Marceau, pavyzdžiu: kuone visomis keturiomis šokausi rodyti, kaip nuo kalno slidžių pagalba leistis užpakaliu, o pakalnėje visa gerklė šauktis pagalbos, kad kas nors pamokytų vaikščioti viena koja. Mano sukurtas pantomimas reikalą išaiškino, milaniečiai įsidėjo pinigų atgal ir nuėjo savo keliu, o aš nušlubavau pasitikti savo vyro.

Laikui bėgant, apsipratau su aerodromų pareigūnais, norinčiais numauti lazdos bumbulą, kad lėktuvo nepakreiptai nenumatyta linkme, su muziejų sargais, bandančiais pažūrėti, kas yra jos viduje, o jei kuris paklausdavo, iš kur ją gavau, tai atsakydavau labai paprastai: Lituano - amerikano! Lazdos istoriją baigiu tuo, kad ji dabar kabo pagarbioje vietoje, atėję draugai ją apglosto, o Kudliui liepiu ją saugoti kaip savo akį!

Kadaise mokytojai ir pasaulio matę žmonės kalte ikalė į galvą daugybes garsių vardų: karalių, karo vadų, dvasiškių, rašytėjų, menininkų, pačių gražiausių paminklų bei pastatų, geriausiai parašytų knygų ir t.t. Ne veltui skaitydama švedų rašytojo - gydytojo pasakojimus apie žmones ir žvėris, svajojau apie romantiškąją Capri salą, sakiau mirsian-

ti tik pamačiusi Vezuvijų, aplankiusi Romą ir gavusi Popiežiaus palaiminimą; parymojusi ant Dūsavimų tiltu, žvelgdama į Venecijos kanalais plaukiančias gondolas, nors iki pusės palypėjusi į krįpstantį Pizos bokštą; pagarbinusi šv. Antaną Paduvietį, savo vyrelį patroną; pakalbinusi šv. Pranciškaus baltus balandėlius Asyžiaus vienuolyno sodelyje bei išsipačiusi palaiminimo iš daugelio Italijos šventųjų.

Visa nelaimė yra tame, kad pamačius aukščiau išvardintas išmybes, vis dar negalima mirti: o gal kada nors pasuksime į mėnulį. Čia, žemėje, dar yra Septyni Pasaulio Stebuklai, kurių nepamatę, net antikinio pasaulio žmonės, gyvenę prieš Kristaus laikus, negalėjo numirti, o ką bekalbėti apie mus! Taigi nesistebėkite, kad Milane, važiuodami į viešbutį, jau vaizdą vorės stovį prieš Leonardo da Vinci "Paskutinę Vakarienę", o už gero pusvalandžio, pradėjus temti, pasinešėme į Piazzą del Duomo - Milano centrą, degdami nekantrumu užmesti žvilgsnį ant garsiosios Milano gražuolės - gotinės katedros.

Matytai meno bei architektūros stebuklais skaitytojų nevginsiu, daugelis Italijoje, Portugalijoje, Ispanijoje, Prancūzijoje yra buvę ir visa tai savo akimis matę, o nebuvusieji ir tuo

Vladė Butkienė, šių kelių išpūdžių autorė, Milane ant katedros laiptų kalbina balandžius...

reikalu besidominti žinių siras turistų biuruose, bibliotekų lentynose ir pan.

Katedros aikštėje būriavosi milaniečiai, mosavo rankomis, vienas kitam grūmojo, kažko ginčijosi, dėl kažko nesutarė. Šiuo momentu labai gailėjomės negalėdami suprasti jų kalbos!

Šalia katedros, stikliniu stogu dengtoje krautuvų ir restoranų arkadoje, čia vad. galeria, prie stalių sėdėję ponai ir ponios, gurkšnojė vyną, laukė užsakytų

patiekalų. Aplink juos vikariai švaistėsi eilės padavėjų. Arkados viduriu būreliais 'paradavo' gražiai apsirengę vyresnio amžiaus žmonės, šmaikštūs jauni vyrukai ligi juosmens atsegtais marškiniais rodė savo raumenis; į juos karštomis akimis šaudė grakščios merginos, išsipraudusios i amerikoniškas nublukintas kelnas ir itališko šilko margaspalves biuzeles. Aikštėje vykusieji ginčai aidėjo galerijos skliautais, slopindami žmo-

nių pokalbius.

Milaniečių ginčai paaikėjo po poros dienų, einant i La Scala teatrą. Tą vakarą lijo lietus. Judėjimas buvo apimies, retkarčiais pravažiudavo privatūs automobiliai. Praeiviai, įtraukę i pečius galvas, pasistatę apykakles, pėsti skubėjo savais keliais. Gatvėje patruliavo policininkai. Žmonės stovėjo šaligatviuose, laukdami jų signalo, rodančio eiti i priešingą pusę. Staiga pasigirdo žmonių balsai. Iš už kampo pasipylė eilės jaunimo, daugumoje studentų. Jie mosavo raudonomis skepetomis, grūmojo iškeltais kumščiais, sutartiniais šūkliais skardeno orą, demonstravo pritardami tuo metu skelbiamam šoferių streikui. Vėliau jau Portugalijoje paaikėjo, kad ir laukūnai streikavo, nes kai kurie antrojo suvažiavimo dalyviai gerokai vėlavosi.

Tą vakarą teatre matėme modernų baletą, italo sukurtą. Jis lyg ir užbaigė dabartinio Italijos gyvenimo vaizdą. Pagrindinis baletos šokėjas vaizdavo Ugnį, o kiti - žmones, kareivius ir pan. Šokio eigoje dalis šokėjų žuvo, kitus raudonų projektorių vaikoma Ugnis patraukė i savo pusę, o finale visi nusilenkė jai, kaip valdovei.

Kai kas iš žiurovų apleido salę baletu metu. Likusieji plojo, šaukė, džiaugėsi arba tylėjo, lyg suakmenėję. Mes iš baletu išėjome nustebinti ir priblokšti. Vienas italas, suvažiavimo dalyvis, sakė, kad Italijos komunistai esą pajėgūs laimėti rinkimus, tik bija, kad, patekus i valdžią, turės nebe žodžiais, bet darbais įrodyti, kaip geriau tvarkyti kraštą.

(Bus daugiau)

Viešėdami Chicagoje aplankykite

MAISTO IR LIKERIŲ KRAUTUVĘ —

PARAMA

2534 WEST 69th STREET. Telefonas: RE 7-3332

Savininkai: J. JANUŠAITIS ir J. MAŽEIKA

Čia rasite didžiausią pasirinkimą vietinių ir importuotų likerų ir kitokių gėrimų, gi delikatesų skyrius stebina savo įvairumu.

Kainos žemos — Pasirinkimas didelis.

APSILANKĘ — ĮSITIKINSITE.

VYT. ALANTAS

Ištrauka iš romano

SKRAJOJANTIS AGRONOMAS

1929 m. rudeniop Paažuolių rajono agronomas Zigmas Rožėnas gavo iš Žemės ūkio Rūmų pranešimą, kad esanti steigama Jaunuųjų Ūkininkų Sąjunga, kuri organizuosianti Jaunuųjų Ūkininkų Ratelius. Ratelių nariais galėsia būti berniukai ir mergaitės 10-20 m. amžiaus. Jie turėsia lavintis kaip geriau auginti daržoves, javus, paukščius, gyvulius ir tt. Buvo sugalvotas ir jaunuųjų ūkininkų šūkis: Gamyba ir pelnas! Lydimame rašte dar buvo pasakyta, kad jis turis pradėti ratelius organizuoti Paažuolių rajone.

— Pagaliau, pagaliau — Rožėnas murtelėjo atsilodamas kėdėje. — Jis buvo didelis tokių ratelių organizavimo šalininkas, rašė apie tai ūkininkų spaudoje, itin pabrėždamas tą mintį, jog jaunieji ūkininkai turį būti naujosios Lietuvos žemės ūkio kultūros pažangos pirmūnai.

— Bet kur vadai? — jis staiga susigriebė, perbraukdamas pirštais ilgus, neklusnius plaukus. — Eilinių mes turime tiek ir tiek, netrūksta ir generolų, bet kur viršilos? Organizuo, kad nori! Sakysim, nuvažiuos i kaimą, susišauksius pusbernelius ir pusmergeles ir sakys: — Gerbiamej, steikit Jaunuųjų Ūkininkų Ratelį, imkit auginti geresnes vištas, veršius ir paršius, gerinkit galvijų veislę, geriau tręskit daržus ir dirvas ir tt. ir tt., o jie nė murtel: nes nė vienas nežino geriau už kitą nuo katro galo pradėti. E-r-r-r-g-o, jei nori pradėti darbą negali ratų pastatyti prieš arkli, reikia surasti vadovų, o kur jie? Kauno dideliems ponams lengva viską suorganizuoti ant popieriaus, bet kas darytina kaimie, čia, mūšio lauke?

Rožėnas atsikėlė ir, perėjęs keletą kartų per kambarį, stabtelėjo ties kabančiu ant sienos primityviu, jo paties nusipaišytu Paažuolių rajono žemėlapiu. Braukydamas pirštu, jis peržvelgė visus savo rajono

kaimus, mintimis stabtelėdamas kiekvienoje sodyboje, kur galėtų rasti prasisiekusių ūkininkų ar jaunų ūkininkaičių sugebančių vadovauti rateliui. Gal Zaldo kiukas Valakių kaime, gal Stančiukiukas Margių kaime, gal Norgailiukas Pasartės kaime? Gal jie negeresni už kitus, tik gal jie nori būti geresni už kitus? Vienas Norgailiukas mokosi Kaune, Norgailaitė lanko Paažuolių Vidurinę Mokyklą, atseit, apsišvietusi šeima. Kostą jis šiek tiek pažinojo, kaip darbštų ir veržlų jaunuolį, bet jam, kaip ir kitiems jo amžiaus vyriukams, trūko žemės ūkio mokslo. Su tokia medžiaga toli nenuvažiuos: šiandien ratelį sulibdys, ryt subirės. Kad jie būtų bent kiek žemės ūkio mokslo ragavę!

— E-r-r-r-g-o, jei nori joti karant, pirma pasižerk žirgeli, — jis tarstelėjo balsiai, stengdamasis išryškinti jam staiga kilusią naują mintį.

Rožėnas priėjo prie lango ir, praskleidęs užuolaidą, žvilgtelėjo i tuščią, patįžusią turgaus aikštę. Kitapus matėsi kryptelėjusios, kažkaip prie žemės prisigūžusios ir nuo lietaus pajudusios krautuvėlės su didelėmis iškabom ant stogų. Viename rinkos pakrastyje stovėjo didelis mūrinis namas su stambia užrašu viršum stikliniu duru: Paažuolių Vartotojų Kooperatyvas. Už prekyvietės viršum stogų kyšojo medinės bažnyčios smaillūs bokštai ir varpinės stogai. Miestelis atrodė kaip išmiręs. Diena buvo niuki, nuobodi: nesinorėjo nė nosies iškišti pro duris.

Ant rašomojo stalo sučiškė telefonas:

— Alio! — pakėlė ragelį Rožėnas.

— Labutis, pone Zigmaj! Kaip prisilauk? — pasigirdo, šiltas glostantis ponios Ksavėros Dumčienės balselis. — Žinot, kas kalba?

— Ponia Ksavėra, tamstos balselį atpažinčiau iš tūks-

tančio kilometru! — šuktelėjo agronomas.

— Kam iš taip toli, jei galėsi ji išgirsti iš kitapus stalo? Ką veiki šįvakar? Tamstelė žinai, maniškis yra pamišęs grybautojas: kartais jies net ir savo pedagogiką primiršta, kai lepšiukės ima kaišioti kepuraites iš po samanėlių. Bet ką aš dabar plepu? Ateik, pone Zigmaj, vakarienės: šįkart bus baravykėliai, ir dar kokie! Kaip nupaišyti vaikų knygelėse! Žinot, kaip visada, po vakarienės pamėtysim kortomis. Aš vis dar negaliu nutarti, ar tamstelė būsi geresnis preferansistas, ar agronomas? Kai aploši daktarėli, tai jis taip pripaisto ir priekia mano namelį, kad paskum turiu atidaryti visus langus išvėdinti. Bus ir ponis daktarienė, žinot, sena draugijėlė.

Rožėnui švystelėjo per galvą kaip gyva ponia Ksavėra, nedidutė, apvalutė, visada besišypsanti, jau žilstelėjusi moteriškaite, kalbanti malonybiniais ir mažybiniiais žodeliais, pašaukta Paažuolių kulinarė ir naminio krupniko bei kitų gėralų gamintoja; jam stėjo akyse puiki vakarienė su prašmatniais užkandėliais, šilta, jauki svetainėlė, žalia gelumbe apmuštas kortų stalas, apstatytas mažais staliukais su krupniko grafinėliais ir alaus buteliais lošėjų gomuriams pavilgyti. Ponios Ksavėros vyras, vidurinės mokyklos direktorius Stasys Dumčius, panašus i žmoną: striukas bukas, apvalainas vyraitis, nedaug tekalbas ir visada lošias pedagogiškai rimtai ir atsargiai. Dr. Raudos žmona ponia Konstancija liesa, didelė akim, smakringa, plačiaburnė ilgė ne tiek lošia, kiek daboja vyrą, kad nepradėtų per daug blevyzgoti, bet šis dedasi jos nematęs, griebia i tamsią ir, kai pralošia, paleidžia spiečius sparnuotų, o kartais ir nebe labai sparnuotų, lėkščių, dviprasmių žodelių. Jis nesitveria juokais ne tiek iš daktaro sąmojų, kiek iš jo drąsos svaidytis necenzūriniais žodeliais padorioje draugijoje... Kur tu gausi skanesnę vakariene i rasi idomesnę draugijėlę? Ir dar tokiu apniukusiu rudens vakaru? Kokia atgaiva vargšui viengungiui! Jis čeptelėjo lūpomis, tarsi paragaudamas garsaus ponios Dumčienės krupniko lašelį, kuris karšta liepsnele nudiegė jam liežuvį...

— Pone Zigmaj, ar užmigai?

(Bus daugiau)

KŪRYBA IR MOKSLAS

'SPINDULYS' ir mintys greta jo

JURGIS GLIAUDA

Kada pasirodo naujas žurnalas, kada traukia dėmesį naujas periodinis spaudinys, kultūriniais rūpesčiais tebegyvenančioje negausingoje mūsų visuomenės dalelėje kyla malonus susidomėjimas naujagimiu leidiniu.

Ką nauja, naštą ir šviežią žada atnešti naujagimio leidinio puslapiai? Kurios kūrybinės pajėgos sustojo už leidinio viršelių? Kaip suskambės daugialypės mūsų problemos naujoje interpretacijoje? Koks esmės atradimo dominantas rikiuos medžiaga? Kodėl gi, sakytė pagaliau, atsirado reikalas naujam leidiniui gimti — ar jis užpildys koki nors iki šiol neužpildytą svartymų vakuumą, ar jis praplės tam tikrą ieškojimų sferą, ar jis gimsta be reikalo?

Per Velykas į mano rankas, ir į mano dėmesį, pateko naujas leidinys. Jo pavadinimas viltingas savo skambesiu žodis "Spindulys". Jis žada rodytis reguliariai, nes viršelyje numeracija: Nr. 1. Jis atstovauja dvidešimties jo bendradarbių kūrybinius polėkius. Tai Los Angeles Švento Kazimiero Šeštadieninės Lietuviškos Mokyklos Literatūros būrelio laikraštėlis.

Kažin, ar šiam "Spinduliui" pasirodžius mūsų recenzininkų masė taikys jam aukščiau cituotąsias smalsaus vertinimo kriterijus? Aišku savaime, tai paauglių žurnalėlis ir keistoka, greta jo pasirodymo fakto, svaidytis "mintimis greta šeštadieninės mokyklos leidinio". Argi taip jau aktualu domėtis pačios autorių paauglystės žydėjimo išleistu laikraščiu? Galima ir "Lietuviškoje enciklopedijoje" rasti leidinių aptarimų, kuriuos leido studentai, kuriuos leido aukštesniųjų gimnazijos klasių auklėtiniai, kuriuose vienu kitu buvo pirmieji brėžiai tų plunksnų, kurios, vėliau, tapo neatkiriama dalimi mūsų kultūros ir literatūros. Ir, štai, prieš mus "Spindulys", kukluti, net palaidų puslapių leidinėlis, kurį sudarė pati ankstyvoji kūrybinė paauglystės nerimastis. Kasžin kas turėjo atnešti jiems tą kuklų mažyčio prometėjų ugnelę ir tarti: "Bandykite!"

Rašytoja Alė Rūta, atėjusi į šią mokyklą dėstyti lietuvių literatūros pamokas, sukėlė mokinių dėmesį kūrybiniam rašymui, suorganizavo Literatūros būrelį, pradėjo su juo dirbti, plėsti jo gabumus ir rašytojišką pionieriškumą. Ir "Spindulys" pirmas jų gyvenime kūrybinis spindulys, prasikalė pro rutininės mokyklinės kasdienybės darganas. Aš prieinu prie šio spaudinio, prie šio spindulingo reiškimo su rimta recenzento mina ir siūlau, sustokime ir sutikime šį kuklų reiškinių, 45 puslapių leidinėlių su sveikinimo aplodimentais, skirtais autoriams ir rašytojams Alei Rūtai!

Nedaug specifiniai velykinio yra šiame šapirografu atmuštame leidinyje. Autorių temos įvairios. Eilėraščiai ir eilėraščiukai. Tautodailės nagrinėjimo motyvai. Patriotika. Trumpučiai pro-

ziniai bandymai. Žinutės apie lietuvių rašytojus. Pasakos. Humoristiniai gabalėliai. Mįslės...

"Spindulio" bendradarbiai alfabeto eile: Povilas Abelkis, Rūta Budrytė, Rita Butreikaitė, Algis Butkys, Dailė Čekanauskaitė, Rita Čekanauskaitė, Gintaras Grušas, Paulius Kontrimas, Algis Leškys, Angelė Mičiulytė, Diana Mičiulytė, Audrė Nelsaitė, Renata Nelsaitė, Gintaras Palubinskas, Linas Palubinskas, Vita Polikaitytė, Lina Strikaitytė, Bitutė Trotmanaitė, Vilija Variakojytė ir Danutė Žmuidzinaitė.

Dailioji lytis vyrauja santykiu du prieš vieną, prieš stipriąją lytį.

Dauguma autorių pateikė po porą, po tris dalykėlius. Septyni autoriai — po vieną. Žanro požiūriu, formos požiūriu — penki davė po vieną eilėraščių, neieškodami laimės kitoje kūrybinės išraiškos formoje. Bendras kūrybinis pajėgumas, siužetinis išradinumas atrodė neįtikėtai, ir nepranašesnis būtų vaikams, jiems begyvenant ir be kitataučių aplinkos įtakos. Viskas paauglystės intelektualumo normos ribose. Autorių leksika nesudėtinga, bet pakankama išraiškai. Pristatymo inteligentiškumas šiltas, o daug dalykų iliustruota dailiais piešinėliais. Matyt, autoriai stengėsi temos pristatymą duoti realų, visiškai įtikinantį.

Ar lemtingam brendimo dešimtmečiui praėjus iš aukščiau paminėtų vardų grandinės iškils kuris nors, švytėdamas kūrybiniu pajėgumu? Juk su tokio pat smalsumu ne vienas intelektualus ir idealus literatūros mokytojas įsižiūri į savo mokinių rašto darbus, stengdamasis pramatyti ate-

tį. Tuo tarpu tikrai kūrybiniu džiaugsmu gyvena "Spindulio" autoriai, matydami savo trumpučius dalykėlius, pateiktus plačiausiojo pasaulio dėmesiui.

Sunkių prognozių ateitis stovi už mokyklos slenksčio. Graso būsimo auditorijos nykimas, netgi visiškai jos dingimas. Jeigu atvykusi iš Lietuvos karta nuvarė lietuviškos knygos tiražą iki kelių šimtų, ko galima laukti iš tos kartos, kuri šiandieną įžengia į paauglystės amžių? Atrodo, nieko. Bet, štai, kuklus stebuklas — "Spindulys"! Tad nebijome tikėti kukliais, trapiais stebuklais. Ir kūryba savybėje igauna nuostabų intymumą. Auditorijos reikšmė suvedama į minimumą. Tokia buvo lietuvių atkurtos XIX amžiaus pradžioje lietuviškos bajorijos kūryba. Dabar gi lietuvių literatūra plati, stipri, niekad nenuėis į kuklų kūrybos savybėje kevalą.

Rašytoja Alė Rūta, suorganizavusi šeštadieninėje mokykloje aktyvų Literatūros būrelį, sutelkusi mokinių dėmesį temoms, kurios dabar, kasdienybėje, nepasitebimos, atnešė vaikams naują pasaulį. Religinėje

Čiurlioniečiai, ruošdamiesi savo sukaktuviniam koncertui balandžio 26 d., retuoja su tautinių šokių grupe.

J. Garlos nuotrauka

praktikoje kovojama dėl pirmosios išpažinties savo gimtąja kalba, dėl pirmųjų poterių lietuviškai, dėl pirmosios savo komunijos, tolygiai kūrybiniame pasaulyje kovotina dėl pirmųjų kūrybos žiedelių atsiskleidimo lietuviškame darželyje.

ŠVEICARAS APIE BALTIJOS VALSTYBES

Berno žymiausias dienraštis "Der Bund" balandžio 6 ir 7 d. numeruose paskelbė per ištisą puslapį ištrauką iš šveicaro Hans Ryche-
nefi knygos apie Baltijos valstybes ir tautas. Knyga

šiuo metu spausdinama ir leidžiama vienos berniškos leidyklos.

Autorius, mokytojas Berne, gerai pažįsta Baltijos valstybes. Jis ten keliais

atvejais lankėsi dar nepriklusomybės laikais. H. Ry-
chener ir anksčiau atvejų atvejais yra kėles spaudoje Balstijos valstybių ir tautų reikalus.

TAUPYKITE DABAR

Pas mus. Ne visi tarnautojai yra lietuviai, bet kiekvienam skyriuje galima susikalbėti lietuviškai.

UŽ CERTIFIKATUS MOKAME:
7¼% — 6 metų su \$1,000, minimum.
7½% — 4 metų su \$1,000, minimum.
6¾% — 30 mėn. su \$1,000, minimum.
6½% — 1 metų su \$1,000, minimum.

VĖLIAVOS DUODAMOS NEMOKAMAI pradėjus naują taupymo sąskaitą. Gausite vieną amerikietišką ir antrą pagal pasirinkimą su stovu. Kitos devanos duodamos sąskaiton įdėjus atitinkama sumą.

SAVINGS INSURED UP TO \$40,000.00 BY F.S.L.I.C.

Saint Anthony Savings

1447 So. 49th Court • Cicero, Illinois 60650
Phone (312) 656-6330
Open Mon., 9-8; Tues., Thurs., Fri., 9-5; Sat., 9-1; Closed Wed.
Juožas Gribauskas, vedėjas

OPPORTUNITIES

Clark Control is a leading manufacturer of industrial electrical motor controls. As a result of steady expansion a number of new positions are available.

Radial Drill Wiedmann (tape controlled punch press)
Fabricators Pot Welder

Must be able to set up work from blue prints & close tolerance.
All qualified applicants should apply in person to:

CLARK CONTROL INC.
SUBSIDIARY OF
GTE SYLVANIA

1146 East 152 Street / Cleveland, Ohio 44110
We Are An Equal Opportunity Employer M/F

Vienas svarbiausių pranešimų mūsų klientams:

"Gaila, nėra daugiau elektros."

Kas būtų, jei taip atsitiktų?

Kas būtų, jeigu elektros jėgainė staiga sustotų dirbti atečiai?

Kas būtų, jeigu būtų gaminama elektros tik tiek kiek dabar ir nedaugiau? Ir jeigu jūs galėtumėte gauti tik tiek elektros kiek praėjusį mėnesį ir ne kilowato daugiau?

Jokios problemos, ar ne?

Jūs turėtote elektros pakankamai praėjusį mėnesį.

Tas pats kiekis šį mėnesį visa tą patį atliks.

Gal būt.

Bet daleiskime, jūs norite juoda-balta TV pakeisti spalvotą.

Tačiau spalvota TV sunaudoja daugiau elektros negu balta-juoda. Apie 12 kilowatų daugiau per mėnesį. Taigi jūs turėsite sutaupyti tuos 12 kilowatų — pavyzdžiui, nenaudojant automatinės skalbimo mašinos, kuri sunaudoja maždaug tiek elektros per mėnesį vidutinei šeimai.

Tada žinoma, kada tik nauja gyvenvietė būtų prijungta prie mūsų aptarnavimo tinklo, kiekvienas mūsų turėtų atsakyti mažos dalies reguliaraus elektros energijos kiekio, kad ši nauja gyvenvietė galėtų naudotis elektra.

Tuo pačiu darbai neprogresuotų... kadangi 70% mūsų elektros jėgos yra sunaudojamos biznio ir įmonių Northeast Ohio ir be papildomos elektros senos įmonės negalėtų augti ir naujos negalėtų steigis.

Niekas iš mūsų nenori sutikti su tokia ateitimi.

Bet faktas yra šis: be prideramos kainos už elektrą paraleliai su jos kaina pagaminimui ir išskirstymui, mes paprasčiausiai negalime pakelti finansinių reikalavimų reikalingų ateities pramatymui.

Mes tikime, kad tai duos jums geresnį supratimą mūsų padėties ir jūsų elektros sąskaitos.

The ILLUMINATING Company

Angelės ir Antano Košubų šeima, dukros, žentai ir vaikaičiai...

A. Plaušinaičio nuotrauka

Iki pasimatymo Floridoje...

Gražioji Florida jau ne viena paviliojo. Susigundė ir Košubai. Nelengva jiems buvo skirtis su Chicago, kur turėjo daug draugų.

Tiek Angelė, tiek Antanas Košubai neužsidarė savo šeimos ratelį. Nuo jaunų dienų jie priklausė jaunimo organizacijoms, o būdami universitete dėvėjo Korp! Neo-Lithuania spalvas. Atvykę Amerikon vėl ėjo lietuviškais keliais. Abu priklausė Lietuvių Tautinei Sąjungai ir Korp! Neo-Lithuania. Abi jų dukros, Rima ir Viktorija, gedamos tėvų ideologija, priklauso Korp! Neo-Lithuania ir, sukūrusios šeimą, jautriai sielojasi lietuvišku gyvenimu.

Angelė ir Antanas Košubai labai draugiški ir malonūs žmonės, turi didelį

Juozas Žvynys ir Antanas Plytnikas įteikia Košubams adresą. A. Plaušinaičio nuotrauka

draugų ir artimųjų būrį, kurie jiems išvykstant nutarė suruošti didesnį atsisveikinimą. Tam reikalui išsirinko vadovauti labai artimus Košubų šeimos drau-

gus — Antaną Plytniką ir Juozą Žvynį.

Atsisveikinimo pietūs įvyko Chicago Lietuvių Tautiniuose Namuose. Susirinko didelis būrys Košubų draugų, daugiausia neolitu, Tautinės Sąjungos narių, banko bendradarbių ir artimųjų. Tautiniai Namai ypatingai gražiai stengėsi viską paruošti, nes Angelė ir Antanas buvo šių namų nariai, visą laiką visokeriopai Tautinius Namus rėmę.

Atvykę į pietus visa Košubų šeima su dukromis, žentais ir vaikaičiais, visų buvo šiltai sutikta, o motinai Angelei ir tėčiui Antanui prisegta po gražia gėlė. Visai atsisveikinimo akademijai vadovavo Ant. Plytnikas ir J. Žvynys.

Ant. Plytnikas nušvietė Antano Košubos nueitą gyvenimo kelią, kartu pabrėždamas, jog ir ji gyvenimo atsitiktinumas nepaprastai surišo su Košubos gyvenimo keliu. J. Žvynys lietė Košubų ideologinio ir lietuviško gyvenimo paskirti, kuri buvo nepaprastai sąžiningai ir pavyzdinai iki šiol atlikta, linkėdamas jiems ir toliau eiti šviesiu "Pro Patria" keliu. To paties linkėjo ir Korp! Neo-Lithuania atstovavęs Romas Šiaudikis.

Banko bendradarbių vardu žodį tarė Stasys Baras. Atsisveikindamas Tautinės Sąjungos ir Tautinių Namų vardu, žodį tarė inž. Jonas Jurekūnas. Jis labai

š.m. balandžio 13 d. Nauj. parapijos salėje Lietuvos Himnų pradėtas bendruomenės susirinkimas, išklaušęs apyskaitinių valdybos pranešimų, kontrolės komisijos akto, vienbalsiai pareiškė padėką praeitos kadencijos apylinkės valdybai ir perrinko 4 iš valdybos pasitraukusius narius dar vienai kadencijai. Praėjusiais metais pajamų turėta \$7,754.54, o išleista 8,069.50. Daugiausia išleista švietimui \$1,185.00. Solidarumo mokesčių gauta \$707.00, aukų atsiųsta kartu su tais mokesčiais \$648.00. Bendruomenės ruošiamieji parengimai davė pelno \$847.35. Pagal valdybos išdėtininko St. Astrausko pranešimą solidarumo mokesčius mokėję tik pusė apylinkėje įregistruotų žmonių. LB Ohio Apygardos pirm. K. Žiedonis savo sveikinimo žodyje pasidžiaugė gražiu v-bos ir Ohio apygardos bendravimu.

Socialinių reikalų skyriaus apyskaitą pranešė V. Biliūnas. Be to, apylinkės valdyba pravedusi rinkliavą a.a. Vilčinskienės laido tuvių išlaidoms — skolai sumokėti. Apyskaitą patiekė valdybos narys Vl. Bacevičius. Pirmininkas J. Malskis pasidžiaugė geru ir solidariu bendravimu su visomis Clevelando lietuvių organizacijomis, jų tarpe ir vietos ALTos skyriumi. Taip pat jis pareiškė valdybos nusistatymą visur remti šiuometinės JAV LB krašto valdybos darbą. Švietimo ir kultūros reikalų vicepirm. Pr. Karalius savo pranešime pareiškė, kad abi liuanistinės mokyklos veikiančios normaliai be ypatingų problemų. Pedagoginiai kursai šiais metais neveikia dėl

apgaleistavo, jog netenka puikių draugų ir gerų narių. Visų dalyvių vardu atsisveikinimo adresas, kurį Antanas Plytnikas ir Juozas Žvynys perkaitė ir Angelei ir Antanui Košubams įteikė. Buvo ir daugiau draugiškų dovanų.

Galop žodį tarė Antanas Košuba, jautriai pabrėždamas, jog jam irgi sunku skirtis su visais draugais, su liekančiom draugų šeima, su visu gražiu Chicago lietuvišku gyvenimu, kuriam panašų tikisi rasti Floridos lietuviuose. Graudinosi visa Košubų šeima, kad reikia skirtis, o nuotolis gali sunkinti taip tarpusavio ryšį. Ir taip abu Košubai, padėkoję be maž kiekvienam atskirai už jų prisiminimą, tarė visiems: "Iki pasimatymo Floridoj!"

(gm)

kandidatų stokos. Kultūros darbo baruose Clevelande labai aktyviai reiškiasi visa eilė organizacijų, ir todėl LB tenkanti pareiga užpildyti "spragas" ir praveisti parengimus tais atvejais, kada kitos organizacijos to neatliekančios. Kultūrinę veiklą pagyvinanti prie LB apylinkės veikianti kultūrinių vakaronių rengimo komisija. Pranešėjas apgailestauja, kad lig šiol nepavykė sudaryti kultūrinės veiklos koordinacinės komisijos.

Vicepirm. Br. Gražulis pranešė apie apylinkės pastangas įsigyti žemės lietuvių sodybai. Klausimas paliekamas ateinančiai kadencijai.

Diskusijose pareikšta padėka valdybai už naštą darbą, konstatuota bendruomenės solidarumas ir darnus sugyvenimas. Įnešus pasiūlymą reaguoti į kitur vykstančius bendruomenės ardy-mo erzelius, nutarta artimoj ateityj sukviesti diskusinį bendruomenės susirinkimą ir jame aptarti kai kuriuos dabar veikiančiuose istatuose esančius neaiškumus ar netikslumus. PLB garbės pirmininko St. Barzduko pasiūlytoji procedūra šiuo klausimu: reformos darykime laikydamiesi istatų.

Susirinkimą pravedė pirm. J. Malskis. Sekretoriaus J. Žilionis. Susirinkimas baigtas daina "Lietuva brangi". Dalyvavo arti 60 asmenų. Skaičius žinoma, per mažas Clevelando bendruomenei. Bet ką darysi?

TAKE ADVANTAGE OF THE TAX REFUND ON THE FOLLOWING NEW HOMES.

NEW BRICK RANCH Custom built, 3 bedrooms, dining room, kitchen with built-ins, 1 1/2 baths, full basement, 70x150 ft. lot. Price Right!

NEW BI-LEVEL SURFSIDE, beautiful quality constructed home, featuring 3 bedrooms up, 1 down, family room, formal dining, built ins, 2 baths, double attached garage.

NEW SPLIT LEVEL Off Rt. 911 Appealing brick front center hall with living and dining room, spacious kitchen, built ins, 1 1/2 baths, family room, finest materials and workmanship. BUY NOW BEFORE YOU MISS OUT!

UPSON REALTOR UMLS Open 9-9

499 E. 260 St. RE 1-1070 Euclid, Ohio (29-31)

Tur būt, jeigu iškiltų kokių nors labai kontraversinių reikalų, ar atsirastų "valdžia nuverstų" pasinešusių, susirinktų ir daugiau, bet kada dirbamas tvarkingas ir našus darbas — žmonės neranda pakankamai stiprių motyvų paaukoti tas 2-3 valandas susirinkimui (pk)

Pianisto Andriaus Kuprevičiaus koncertas

Maurice Ravelio gimimo šimtmečiui atžymėti pianistas A. Kuprevičius atliks jo kūrinių programą, š.m. balandžio 22 d., 8 val. vak. Cleveland Music School Settlement salėje.

Programoje Sonatina, Mi- roirs, Gaspard de la Nuit ir Tombeau de Couperin. Įėjimas laisvas.

Janina Vanikaitė modeliuoja madą parodoje.

V. Bacevičiaus nuotr.

NEPAMIRŠKITE ATNAUJINTI DIRVOS PRENUMERATĄ

DIRVOS NOVELĖS 1975 METŲ KONKURAS

Premija \$600.00

Rankraščius įteikti iki 1975 m. birželio 15 d.

TEMA. Autoriams suteikiama neribojama teisė novelės temą, turinį ir pobūdį patiems pasirinkti.

ILGIS. Novelės ilgis neribojamas.

LAIKAS. Paskutinė rankraščiui įteikti data: 1975 metų birželio 15 d.

ADRESAS RANKRAŠČIAMS SIŪSTI: Dirva, Novelės Konkursas, P. O. Box 03206, Cleveland, Ohio 44103.

PARUOŠIMAS. Konkursui siunčiami rankraščiai būtinai privalo būti paruošti rašomąja mašinėle ir pasirašomi slaptyvardžiu. Tas pats slaptyvardis užrašomas ant pridėdama voko, kuriame užlipinamas raštelis su autoriaus tikrąja pavarde, adresu ir telefono numeriu. Vokas nebus atidarytas, jeigu ant jo bus pažymėta: nelaimėjus — neatplėsti.

SĄLYGOS. Laimėjusiam autoriui bus įteikta 600 dolerių premija. Konkurso skelbėjas turi teisę premijuotąją novelę be papildomo atlyginimo spausdinti Dirvoje atskiru leidiniu ar novelių rinkinyje. Autorius gali premijuotąją novelę spausdinti antruoju leidimu.

NEPREMIJUOTIEJI RANKRAŠČIAI grąžinami jų autoriams arba paliekami naudotis konkurso skelbėjui atskirai sutartomis sąlygomis.

JURY KOMISIJA paprasta balsų dauguma sprendžia, kas premijuotina ir kas rekomenduotina spausdinti. Jeigu komisija nuspręstų, kad nė viena jai pateikta novelė nepremijuotina, premija tais metais neskiriama ir perkeliama į ateinančius metus.

Mecenatas — SIMAS KAŠELIONIS.

TINKAMIAUSIOS DOVANOS VASAROS IR RUDENS SEZONUI

Gėlėta nepermatomo nailono medžiaga suknėlėms, 1 jardas (Suknelei reikia 2 1/2 jardo)\$ 5.00
Crimplene medžiaga: lygi, su ornamentais arba gėlėta. Tinka moteriškiems paltams, eilutėms, suknėlėms, 1 jardas\$ 6.50
Labai gera vilnonė angliška vyriškai eilutei medžiaga\$45.00
Nailoninės arba šilkinės skarelės, Viena kainuoja\$ 2.50
Geriausios rūšies nailoninės moteriškos kojines, 1 pora\$ 2.50
Komplektas moteriškų nailoninių apatinių rūbų\$10.00
Vyriški išieginiai nailono marškiniai\$10.00
Kojinės — kelnaitės (Tights), 1 pora\$ 3.50
Crimplene medžiaga su blizgučiais, 1 jardas\$ 7.50
Dirbtinio minko rudas kailis, 1 jardas\$17.50
Šitos kainos yra su įskaiciuotu Sovietiniu maitu, reikia dadėti tik persiuntimo išlaidas \$17.00

SPECIALUS SIUNTINYS. (1 — 1975). 8 jardai crimplene medžiagos, 5 jardai nepermatomo nailono medžiagos, 1 bliuskutė, 1 vyr. išieginiai marškiniai, 2 nailoninės skarelės, 3 p. nailoninių moteriškų arba vyriškų kojinių, viskas su maitu ir visomis persiuntimo išlaidomis kainuoja\$125.00

Priimame užsakymus: auto mašinų, motociklų, dviračių, televizijos aparatų ir kt. Persiunčiame pinigų dėl tokių prekių, kurias iš čia negalima pasiųsti.

Taip pat siūlome pasiųsti arba įsigyti savo naudojimui "Olimpia" rašomąsias mašinėles su lietuvišku šriftu.

Sudarome testamentus, administruojame nuosavybes, persiunčiame palikimus prekėmis arba pinigais į Lietuvą arba kitas šalis.

BALTIC STORES LTD
(Z. JURAS)

421 Hackney Rd., London, E. 2, England.
Tel. 01-739 8734 arba 01-460 2592.

Kiekvieno siuntinio pristatymas garantuotas. Reikalaukite mūsų kainoraščių, nurodykite savo pageidavimus.

MEN — WOMEN

HIGH SCHOOL GRADUATES

WANTED

For These Important Jobs:

Administrative Personnel
Mechanics
Welders
Machinists
Gun Smiths
Auto Parts Men
Canvas Repairmen
Wrecker Operators
Optical Repairmen
Crane Operators
Printers

Parttime Military Service

Intelligence Analysts
Interpreters
Foreign Language Specialists
Computer Repairmen
Photo Laboratory Specialists
Radio Teletype Operators
Communications Specialists
Instructors
Equipment Operators
Counter Intelligence Specialists
Medical Technician

You don't need experience. If you qualify we'll guarantee you training in the job you choose. And we'll pay you while you learn! Make your part time job a part time career.

U.S. ARMY RESERVE OPPORTUNITIES

Huisman U.S.A.R. Center
Harvard and Richmond Rds.
Warrensville Hts., Ohio 44122
216-464-1650

Schlegel U.S.A.R. Center
11410 Broadway Ave.
Garfield Hts., Ohio 44125
216-271-3600

MOTE U.S.A.R. CENTER

5301 Hausman Rd.
Parma, Ohio 44130
216-886-2880

(31-33)

CLEVELANDE IR APYLINKĖSE

ALT S-GOS CLEVELANDO SKYRIAUS METINIS SUSIRINKIMAS

Sekmadienį, balandžio 20 d. 2 val. p. p. Lietuvių namuose įvyks Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos Clevelando skyriaus narių visuotinis susirinkimas.

Darbotvarkėje Valdybos ir Revizijos komisijos pranešimai, diskusijos dėl pranešimų ir Valdybos bei Revizijos komisijos rinkimai ir kt.

Maloniai prašome visus skyriaus narius susirinkime dalyvauti. Susirinkimą norime pradėti **punktualiai**, nes tose pačiose patalpose vyks 25 metų skyriaus veiklos paminėjimas.

ALT S-GOS CLEVELANDO SKYRIAUS SUKAKTUVIŲ PAMINĖJIMAS

Sekmadienį, balandžio 20 d. 4 val. p. p. Lietuvių Namų Čiurlionio Ansamblio patalpose įvyks Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos Clevelando skyriaus 25 metų veiklos paminėjimas.

Programoje trumpa akademinė ir meninė dalis. Po to prie kavutės pasikalbėjimas apie artėjantį Sąjungos sukaktuvinį seimą Clevelande.

Maloniai kviečiame visus šiame paminėjime dalyvauti.

DEMESIO!

Vysk. Valančiaus Lituanistinės Mokyklos buvusieji vedėjai, mokytojos, mokytojai, abiturientai, mokiniai, tėvų komitetų pirmininkai ir nariai! Susirinkime visi drauge pasidžiaugti mūsų bendro ilgamečio darbo vaisiais, pasidalinti įspūdziais, mesti žvilgsnį į ateitį. Prieš 25 metus tikėjome į mokyklos reikalingumą, dėjome viltis į jos darbą, krovėm žinių ir patyrimo turtą į vieną bendrą židinį. Šiandieną, pažvelgus ilgoką metų eilę, su džiaugsmu reikia pripažinti, kad mokyklos darbas nebuvo veltui. Atsilepkite į šį kvietimą visi,

kuriems kada nors gyvenime Vysk. Valančiaus Lituanistinės Mokyklos Clevelande vardas turėjo bent menkiausias reikšmės.

Balandžio 27 dieną 4 val. po pietų Šv. Jurgio parapijos salėje laukiame!

A. Balašaitienė
Vysk. Valančiaus
Lituanistinės Mokyklos
Direktorė

• Amerikos Lietuvių Tarybos Clevelando skyriaus metinis susirinkimas įvyks š. m. balandžio 27 d., sekmadienį, 12 val. Naujosios parapijos mažoje viršutinėje salėje. Bus padaryti pranešimai ir renkama nauja valdyba. Organizacijos pranešimas atsiųsti savo atstovus.

• Cuyahoga Community College, Eastern mokslovietyje, nuo balandžio 19 d. šeštadieniais pradedamas specialus anglų kalbos kursas užsieny gimusiems asmenims. Pamokas dėstys Ruth Josephson. Formalus įstojimas į College nereikalingas. Dėl informacijų skambinti tel. 464-1450 ext. 204.

Vysk. Valančiaus mokyklos jubiliejus

Šiais metais sukanka 25 metai nuo Vysk. Valančiaus Lituanistinės mokyklos Clevelande ikūrimo. Ši mokykla, mūsų visuomenei davusi ištisą eilę patriotiniai nusiatačiusių jaunų lietuvių inteligentų, kurie daugumoje, mokyklos pasižventusių mokytojų ikvėpti, atiduoda savo duklę šimteriopai, įsijungdami į aktyvių mūsų visuomenės narių eiles. Turime buvusių abiturientų, kurie po eilės metų grįžo į mokyklą mokytojauti; vadovauja organizacijoms ir įvairiais būdais reiškiasi lietuviško gyvenimo dirvoje. Šalia normalaus PLB švietimo Vadybos nustatytos dvilios metų pradžios mokyklos ir gimnazijos programos, jau keleri metai veikia populiarios ir gausiai lankomos įvairiam žinių lietuvių kilmės studentų klasės, kuriose moderniais metodais dėstoma lietuvių kalba, istorija, papročiai ir tradicijos tiems, kurie savo tėvų kalbą gerokai primiršo ar jos net visiškai nemokėjo. Tai daugumoje trečios bei ketvirtos kartos lietuvių kilmės mišrių šeimų vaikai arba suau-

Grupė modeliutojų Clevelande suruoštoje madų parodoje "Kartą pavasarį". Iš kairės: V. Ziedonienė, D. Dundurienė, S. Kazėnaitė, J. Vanikaitė, D. Orantaitė ir I. Sniečienė.

PAVYKUSI MADŲ PARODA

Nors pavasaris dar pilnai ir nesusvito, tačiau mūsų kolonija galėjo gėrėtis tikru pavasariu š. m. balandžio 6 d. 4 val. p. p. Dievo Motinos Nuolatinės Pagelbos salėje. Neveltui sesės Židinietės šią popietę pavadino "Kartą Pavasarį". Šis šūkis sukvietė gausią mūsų koloniją į neeilinę madų parodą. Šiai parodai sesės atsidėjusios ruošėsi panaudodamos visas turimas menines jėgas ir fantaziją. Salė

gę profesionalai, dėl ypatingų sąlygų atitrūkę nuo lietuviško gyvenimo kamieno, sugrįžė į vakarines klases, kad priartėtų prie savo kilmės šaknų.

Mokyklos vadovybė ir tėvų komitetas š. m. balandžio mėn. 27 d. 4 val. po pietų Šv. Jurgio Parapijos salėje ruošia kuklią akademią, kurioje pagrindinę kalbą sakys Stasys Rudys, PLB švietimo Tarybos pirmininkas. Programoje sveikiniai, kalbos, meninė dalis. Grandinėls Jaunesniųjų Šokėjų grupė pašoks kelis šokius, aktorius I. Gatautis skaitys Valančiaus raštų ištraukas, mokyklos specialios klasės auklėtinė ir O. Mikulskienės kanklių klasės mokinė D. Walsh atliks keletą solo numerių. Tėvų komitetas dalyvius vaišins kukliais užkandžiais. Reikia tikėtis, kad į šią akademią susirinks gausus būrys buvusių mokytojų, moksleivių, tėvų komiteto narių, rėmėjų ir šiaip mokyklos darbu prijauniančių asmenų. (ab)

Modeliuoja Elena Blandytė

V. Bacevičiaus nuotrauka

Saulė Kazėnaitė, Gražina Kudukienė, Silvija Mace,

buvo skoningai papuošta, stalai gražiai padengti, tarp kurių vedė ilgas takas šios popietės žvaigždėm pasirodyti. Sceną puošė pirmieji pavasario žiedai, žirginėliai ant lieknų berželių. Tad nuotaika buvo pavasariška ir jauki. Parodą atidarė koordinatore Ingrida Bublėnė, pristatydama parodos pranešėją Petrą Maželį.

Atsidarius scenai prieš akis sužibo kasdieninės šio pavasario mados. Muzikos garsams pasigirdus taku atžingsniavo žvaigždės – modeliutojos gražiai pristatydamos savo modeliuijamąjį rūbą. Grakščios merginos ir spalvingi rūbai žavėjo žiūrovus nuteikiant visus pavasariškai. Gerkšno-dami kavą su skaniais pyragaičiais žiūrovai atsidėję sekė kiekvieną modelį ir vieną už kitą vis įmantresnį rūbą.

Visa paroda buvo suskirstyta į tris grupes: kasdieniniai drabužiai, sportiniai ir vakariniai. Rūbus pagaminę talentingos clevelandietės: Nijolė Balčiūnienė, Vida Barzdukienė, Vitalija Butkuvienė, Dana Dundurienė, Lilian Kašiūbienė, Saulė Kazėnaitė, Janė Motiejūnienė, Juzė Orantienė, Nijolė Palubinskienė, Ona Palubinskienė, Teresė Schaser, Irena Sniečienė, Zita Stungienė, Aleksandra Šalkauskienė, Roma Tatarūnienė, Vida Tallat-Kelpšienė, Janė Verikaitė, Birutė Vėdegienė, Teresė Vėdegienė, Valdonė Žiedonienė ir Aldona Zorskienė.

Šių minėtų ponių ir panielių talentai išryškėjo pasirodžius jų kūrybai modeliutojų take, publika šias pastangas įvertino ilgais plojimai. Modeliuotojos buvo: Danutė Balčiūnaitė, Vida Barzdukienė, Ingrida Bublėnė, Vitalija Butkuvienė, Dana Dundurienė, Julija Gelažytė, Lilė Gelažytė, Nida Gelažytė, Rūta Kasiūbaitė,

Monika Morris, Renė Motiejūnaitė, Dalia Orantaitė, Danutė Palubinskaitė, Lina Palubinskaitė, Vanessa Schaser, Gidonė Steponavičienė, Zita Stungienė, Roma Tatarūnienė, Paulius Tallat-Kelpša, Janė Verikaitė, Lina Žiedonytė, Valdonė Žiedonienė. Modeliuotojas grimavo ir scenai paruošė Bronė Kazėnienė.

Didelį žiūrovams įspūdį paliko viešnia iš Čikagos Elena Blandytė, Publika buvo sužavėta jos talentingu modeliavimu ir jos pačios gamintais rūbais į kurių audinį ji taip skoningai įjūgusi ir mūsų tautinius raštus. Ji netik modeliavo, bet ir dainavo akompanuojant muz. Reginai Brazaitienei. Žavus balsas ir puiki dainos interpretacija sukėlė publikoje nepaprastai jauką nuotaiką ir žavėsį.

Pačią madų parodą pravedė Petras Maželis, kurio talentas ir meninis skonis mūsų publikai jau seniai žinomas. Reiktų pabrėžti, kad Petras Maželis tokiems rengimams turi netik talentą, bet ir daug žinių bei atitinkamo pasiruošimo. nes jis yra pagrindinis Higbee kompanijos dekoratorius. Tad malonu pastebėti, kad paroda buvo tikro profesionalo rankose. Maloniai ir pritaikyta parodai muziką teikė R. Strimačio kapela.

Parodos komitetą sudarė: Gailė Mariūnaitė, Birutė Vėdegienė, Valdonė Žiedonienė, Ingrida Bublėnė. Židinio draugininkė Albina Bakūnienė. Po parodos atsilankiusieji buvo apdovanoti įvairiom dovanėlėmis. Šis pavasario žiedais sužydėjęs žiedas mūsų kolonijoje liks ilgai neužmirštamas ir tikimės, kad talentingasis vyresniųjų skaučių židinys dar ir daugiau tokių popiečių surengs. (op)

• Apdraudos reikalais geriausius patarnavimus gausite kreipdamiesi į Z. Obelenį tel. 531-2211.

Gausi publika susirinkusi į madų parodą "Kartą pavasarį". V. Bacevičiaus nuotrauka

Aplankykite lietuvišką krautuvę Parmoje.

Geriausio maisto produktai, vietiniai ir importuoti. Didelis pasirinkimas sūrių, dešrų ir mėsos

MEAT MART INC.

Savininkas V. JANONIS

10405 Pleasant Valley & York Rd.

Parma, Ohio

Tel. 845-4935

Krautuvė atidaryta pirmadienį iki ketvirtadienio 9-7 v. v.

Penktadienį 9-9 v. v. šeštadienį 9-6 v. v.

Sekmadienį 10-3 v. p. p.

DELLA E. JAKUBS & SON

LAIDOJIMO ĮSTAIGA

936 East 185th St. Cleveland, Ohio
Tel. 531-7770

LAIDOTUVIŲ KOPLYČIA YRA ELEGANTIŠKAI ĮRENGTA. GERAI VĖSINAMA IR YRA DIDELĖ AIKŠTĖ PASISTATYTI AUTOMOBILIAMS.

Della E. Jakubs ir sūnus William yra licenzijuoti direktoriai ir balzamuotojai. Nelaimės valandose suteikia rimtą ir simpatinę patarnavimą.

Clevelando LSK Žaibo jaunių A klasės krepšinio komanda, kuri dalyvavo 25-tosios S.A. Lietuvių žaidynėse š. m. balandžio mėn. 19-20 dienomis Chicagoje. Pirmoje eilėje iš kairės: V. Cyvas, V. Majorovas, P. Petkus, L. Puškorius. Antroje eilėje: L. Jokūbaitis, K. Petraitis, A. Sušinskas, V. Tatarūnas ir V. Kijauskas. Nuotraukoje trūksta Gedimino ir Arūno Puškorijų, P. Urbonavičiaus ir P. Kauno.

DIRVA

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

• Dr. J. Balys, žurnalo Naujoji Viltis vyr. redaktorius, š. m. balandžio 10 d. lankėsi New Yorke, kur Columbia universiteto vadovėbės pakviestas, kalbėjo apie lietuvių ir latvių tautosaką Sovietų okupacijoje, tema Seminar on Soviet Nationality Problems.

• ALT Sąjungos valdybos ir revizijos komisijos posėdis įvyks š. m. balandžio 26 d. New Yorke, pirmininkės E. Čekienės namuose, pasiruošiant ALT S-gos sukak-tuviniam seimui Clevelande.

• Sesučių Trio — Ramunė, Joana ir Teresė Drūtys, akt. Eglė Vilutienė atliks meninę programą ALT S-gos Chicago skyriaus pavasario baliuje š. m. gegužės 10 d. Lietuvių Tautinių Namų salėje. Pakvietimai į balių gaunami pas valdybos narius.

ANTANAS SMETONA

Jo visuomeninė, kultūrinė ir politinė veikla. Parašė Aleksandras Merkelis. Išleido Amerikos Lietuvių Tautinė Sąjunga. 740 psl. Iliustruota. Spaudė Vilties spaustuvė. Kaina \$12.50. Dar galima įsigyti krepiančias į K. Pocių, 3908 Fir St., E. Chicago, Ind. 46312.

• Dr. Juozas Bartkus, ALT S-gos garbės narys, buv. Vilties draugijos pirmininkas, po sėkmingos vidurių operacijos sveiksta St. Joseph ligoninėje. Linkime greitai visiškai pasveikti ir iki pasimatymo Sąjungos seime Clevelande.

• "Miršta tik žmonės", Andriaus Norimo romano pristatymas įvyks gegužės 25 d. 12 val. Los Angeles Liet. Taut. Namų salėje. Knyga jau išsiuntinėjama prenumeratoriams, bet Los Angeles ir apylinkių užsisiųsiams bus paties autoriaus su autografu įteikta, atsidėkojant už iš anksto pasitikėjimą L.K.V.S. Ramovė Los Angeles Skyrium, kuris romaną išleido. Knygos pristatyme Sk. Valdyba ruošia ir keturių savo narių pagerbimą, sulaukus 80 ir 85 metų amžiaus sukakties.

Skaitkyt ir platinkit
D I R V A

BUSINESS OF YOUR OWN FOR \$1,985

If you are ambitious, self-motivated, looking for that one opportunity to get you off and running, investigate this Unusual Business (Credit Card). A Small Investment and a Willingness to Work can provide you with Unlimited Earnings. Perfect Business for men, women & partners, whatever your background. This Business is designed to Generate a Good Cash Return immediately. For details: Call G. P. S. Corp.
Toll Free — 800-241-3124 (26-32)

EKSKURSIJOS Į LIETUVĄ

iš BOSTONO ir NEW YORKO

KAINA NUO \$739.00

Dar yra vietų sekančiose grupėse:

birželio 11	liepos 16 (Dainų šventė)
birželio 25	liepos 18
birželio 30	rugpjūčio 20
rugšėjo 3	lapkričio 21
rugšėjo 19	gruodžio 19

Prie šių grupių galima jungtis iš kitų miestų su papildomu mokesčiu: pav., vykstantiems iš

Chicago	119.00
Clevelando	84.00
Detroito	74.00 daugiau

PATARTINA REGISTRUOTIS IŠ ANKSTO — VIETŲ SKAIČIUS RIBOTAS!

Dėl smulkesnių žinių kreipkitės į:

TRANS-ATLANTIC TRAVEL SERVICE

393 West Broadway, P. O. Box 116
South Boston, Mass. 02127
Tel. (617) 268-8764

Savininkė: ALDONA ADOMONIENĖ

Norintiems atsikviesti gimines iš Lietuvos sutvarkome reikalaujamus išskvieto dokumentus.

A + A

JURGIUI JAKUBONIUI

mirus, jo žmoną STASĘ ir gimines nuoširdžiai užjaučiame

Lietuvių Tautinis Akademinis
Sambūris Čikagoje

A. A.

JUOZUI VALIUŠAIČIUI

mirus, jo žmoną JANĘ, sūnų VIDĄ su šeima ir kitus gimines, giliai užjaučia ir kartu liūdi

Juozas ir Janina Biliūnai
su šeima

Chicago LB Marquette Parko apylinkės susirinkimas įvyko š. m. balandžio 6 d. Gimimo šv. Merg. Marijos lietuvių parapijos salėje. Nuotraukoje senoji, naujoji valdyba ir revizijos komisija.

IŠ ST. LOUIS IR EAST ST. LOUIS PADANGĖS

Vidurinių vakarų sankryžoje ir Missouri upių santakoje prieš 15 metų įsteigęs Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos East St. Louis ir St. Louis apylinkės skyrius ir toliau palieka ryškius pėdsakus gyvenimo tarmės kelyje. Kas metai skyrius ne tik perrenka ir išrenka valdybą, bet ir veikia nesibaigia vien tik susirinkimais be konkrečių darbų.

1974 metams buvo išrinkta valdyba iš sekančių narių: Inž. Jonas Gumbelevičius — pirmininkas, Bronius Tiškus — sekretorius, Vladas Tervydis — vicepirmininkas, Aldona Švarcienė — kasininkė, Anelė Gumbelevičienė — informacijos reikalams, Dr. Paulius Švarcas — ypatingiems reikalams. Romas Gintautas buvo perrinktas atstovu į vietos ALTOS skyrių ir korespondencijos. Revizijos komisijon įėjo Marija Vaitkuvienė ir Aga Tiškuvienė su Vanda Tervydienė.

Skyrius džiaugėsi turėdamas savo tarpe ALT Sąjungos pirmininkę E. Čekienę 15 metų sukaktį minėdamas. Ta proga virš 600 dolerių sukėlė Sąjungos leidiniui paremti, 62 dolerius skyriaus nariai paaukojo spaudai paremti. Aga ir Bronius Tiškai nupirko Lietuviškąją Enciklopediją ir buvo nusiūsta japonų profesorui Ikuo Murata Tokio College of Economics, kuris verčia Kirstijono Donelaičio metus į japonų kalbą ir yra išmokęs lietuvių kalbą.

Skyriaus atstovas Romas Gintautas vietos Altos skyriuje aktyviai prisidėjo prie Vasario 16-tos minėjimo pravedimo. Ypač skyriaus narė Irena Gintautienė gražiai parengė savo baleto studijos mokines minėjimo programos išpildymui Daliai

Grybinaitei padedant.

Užgavėnių blynų vakaras įvyko ponų Švarcų sodyboje, kur nariai ir svečiai jaukiai jautėsi geroje nuotakoje ir jaukioje aplinkumoje prie skaniai paruoštų užkandžių.

O dabar gegužės mėn. 3 dieną 7:00 val. vakaro įvyks pavasario žiedų tradicinis vakaras Spanish Trace apartamentų svetainėje McKelvey Hill Dr. Maryland Heights, St. Louis county. Į šį pavasario žiedų vakarą kviečiami atsilankyti artimesnių ir tolimesnių apylinkių lietuviai. Čia į tokius vakarus nesusirenka šimtai, bet visuomet toks lietuvių ir jų būrys, kur kiekvienas džiaugiasi visais ir dalinasi

Detroito lietuviai

ANTANAS GRINIUS

PAVASARINIS BALIUS

Jūrų šaulių Švyturio kuopa tęsdama tradiciją balandžio 5 d. 7:30 v. Lietuvių Namuose surengė konkursą šokiams savo pavasariniam baliuje. Buvo premijuota trys šokiai: tango, valsas ir polka. Tango šokyje laimėjo: I premiją Gabrielė ir Julius Rinkūnai, II — Nelė ir Klemensas Urbšaičiai. Valso šokyje laimėjo: I — Vera Kulbokienė ir Jonas Acus, II — Angelė ir Petras Bukšniai.

Polką šokant laimėjo: I premiją Cicilija Balsienė ir Marijonas Šnapštys, II premiją Onutė Selenienė ir Alfonsas Žiedas. Grojo Rimas Kasputis.

Šokių įvertinimo komisiją sudarė: Bronė Pškuvienė, Anelė Žiedienė ir Albertas Misiūnas. Juos pravedė parengimų vadovas Juozas

Kinčius, talkininkaujant Angelei Šukienei ir Marijai Kinčiuvienei.

Atsilankę svečiai buvo pavaišinti skaniais maisto produktais ir gėrimais. Svečių tarpe turėjome ir iš toliau atvykusių: Ann Arbor, Dexter ir Windsor.

Susilaukta ir aukų: Elena ir Juozas Bražiūnai stovyklavietės "Pilėnai" rengimams įteikė \$100.

Vakarą pradėjo, svečius pristatė ir visiems padėjo kuopos pirmininkas inž. Alfa Šukys. Ir taip iki vidurnakčio: svečiai valgė, gėrė ir šoko šaulių Švyturio kuopos suruoštame pavasario baliuje ir linksmai praleido laiką.

DLOC SUSIRINKIMAS

Balandžio 6 d. Lietuvių Namuose įvyko DLOC susirinkimas. Jį pradėjo pirm. adv. Rimas Sakis-Sukauskas ir susirinkimui pravedė pakvietė: Stasį Šimoliūną pirmininku ir inž. Joną Gaižutį sekretoriumi. DLOC savo pastovių narių neturi, o susideda tik iš organizacijų atsiųstų atstovų.

Susirinkime dalyvavo 31, iš 51 prisiūsto, atstovas ir atstovavo 24 Detroito organizacijos.

Praeitų metų susirinkimo protokolą perskaitė inž. Jonas Gaižutis. Veiklos pranešimus padarė pirm., adv. Rimas Sakis ir kontrolės komisijos Marijonas Šnapštys. Išdininkas Pranas Polteraitis savo apyskaitą pateikė raštu.

Metų bėgyje DLOC turėjo: pajamų \$7767.32, išlaidų \$7149.67 ir likutį balandžio 6 d. \$617.65. Pranešimus išdiskutavus jie buvo priimti ir valdybai už atliktus darbus pareikšta padėka.

Į valdybą išrinkti: adv. Rimas Sakis, Elžbieta Pauzazienė, inž. Saulius Kaunešis, Algis Barauskas, Stasys Šimoliūnas, Pranas Polteraitis ir Bernardas Brizgys nariais ir Antanas Sukauskas kandidatu.

Į kontrolės komisiją: Marijonas Šnapštys, Vincas Šarka ir Petras Pajogus nariais ir Pranas Bronskis kandidatu. Etninių grupių festivalio reikalu kalbėjo Bernardas Brizgys. Festivalis įvyks liepos 11-13 d. ir bus truputį į vakarus nuo Cobo Hall prie Detroito upės. Lietuviai planuoja turėti: kultūrinį, gėrimų ir du maisto paviljonus.

Energingo ir sumanaus Stasio Šimoliūno dėka susirinkimas sklandžiai ir greitai buvo prarastas. Tik visa bėda, kad pas mus vis dar atsiranda tokių žmonių, kurie norėdami pasirodyti gudriais: klausia, kalba ir tuo kalbėjimu tik laiką gaisina. Ką kalba, tur būt nei patys nesupranta. Taip pat ir kiti.

DLOC laiško rašymo vaju ir toliau tęsiasi. Jų rašymui talkininkauja Algirdas Vaitekaitis ir jaunimas.

Lietuvos Vyčiai 102 kuopa balandžio 19 ir 20 d. šv. Antano parapijos rūsyje rengia senų drabužių išpardavimą. Išpardavimas bus šeštadienį nuo 12 iki 4 ir sekmadienį nuo 10 iki 2 val. Turintieji gerų rūbų ar kitų daiktų gali juos vyčiams padovanoti.

Arkivyskupijos rinkliava bus prarasta gegužės mėnesyje. Jos pirmininku yra Edward Russell, o padėjėjais: Petras Bitleris, Leonas Kalvėnas, Pranas Polteraitis ir Eugenija Zurbick.

MIRTYS

Kovo 31 d. mirė Anthony Norkūnas sulaukęs 83 metų. Į Ameriką buvo atvykęs 1920 m. Po atlaikytų šv. Antano bažnyčioje pamaldų palaidotas balandžio 4 d. šv. Kryžiaus kapinėse. Liko sūnus ir kiti giminės.

Kovo 23 d. staigia ir netikėta mirtimi mirė Adomas Andriulionis sulaukęs 82 metus. SLA 352 k. narys.

CLERK TYPIST

CLIFTON, N. J. PURCH. DEPT.
\$110 START. \$120.- 3 MO. TYPE
PURCH. ORDERS, SHIPMENT RE-
PORTS CANCELL. FILE CORRES.
MISC. CLERICAL DUTIES.
201-772-3200 (28-34)

• Perkant ar parduodant namus, prašome kreiptis pas Čipkus Realty, 31715 Vine St., Willowick, Ohio 44094. Tel. 943-0910.

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

MAŽEIK & EVANS

6845 SO. WESTERN AVE., CHICAGO, ILL.

TRYS MODERNISKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYCIOS

Mašinoms vieta

REpublic 7-8600 REpublic 7-8601

Didžiausias kailių

pasirinkimas

pas vienintelį

lietuvių kailininką

Chicagoje

NORMANA BURŠTEINA

Tel. 263-5826

(įstaigos) ir

677-8489 (buto)

185 North Wabash Avenue 2nd Floor
Chicago, Ill. 60601

